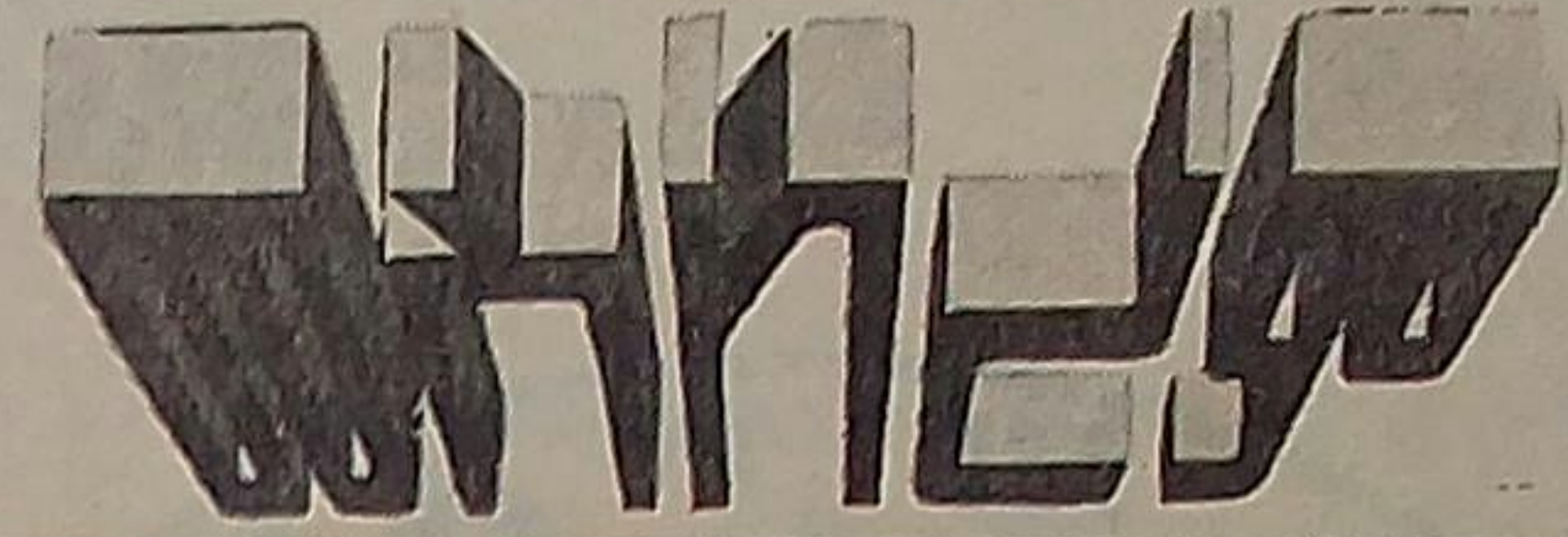

- የግሌ ፓርቲ ንድፈሐሳባዊ መሠረት-ፖለቲካዊና ድርጅታዊ አሠራር
- የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ተግባርና በኢትዮጵያ አብዮት ሂደት ውስጥ የተጫወቱት ሚና
- ኪነጥበብና ርዕዮተዓለም በኢትዮጵያ አብዮት ሂደት
- የሶሻሊስት ትምህርት ሥርዓት ግንባታ ሂደት በኢትዮጵያ
- ዲሞክራሲና የብሔረሰብ ጥያቄ በኢትዮጵያ አብዮት

ቅጽ 3 ቁጥር 11
ታህሣሥ 1975

ማርክሲስት ለኒኒስት ርዕዮተዓለም መጽሐፍት

ማ ው ጫ

Handwritten in red: ከወጣቱ ንግግር ጋር 4/11/75

● የዝግጅት ገጽ	18
● የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ተግባርና በኢትዮጵያ አብዮት ሂደት ውስጥ የተጫወቱት ሚና	15
● ኪነጥበብና ርዕዮተዓለም በኢትዮጵያ አብዮት ሂደት	33
● የሶሻሊስት ተምህርት ሥርዓት ገንባታ ሂደት በኢትዮጵያ	54
● ዲሞክራሲና የብሔረሰብ ጥያቄ በኢትዮጵያ አብዮት	80
● የሐተታ ገጽ	93

በኢሠጋኦስ ማዕከላዊ ኮሚቴ

ርዕዮተዓለም መምሪያ እየተዘጋጀ በየሦስት ወር የሚወጣ

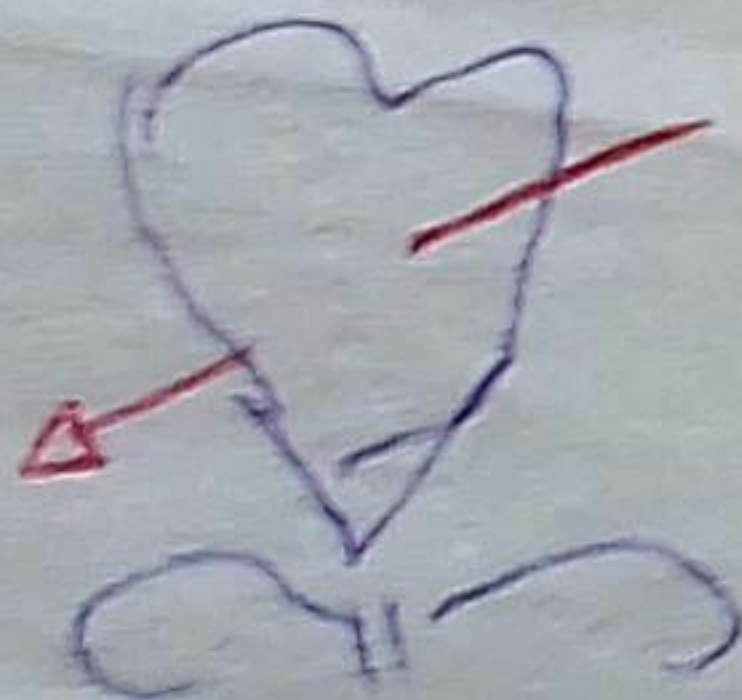
አድራሻ

የፖስታ ሣጥን ቁጥር — 80001

የስልክ ቁጥር — 113000

Proudly brought to you by

www.binyamhk.wordpress.com

WWW.BINYAMHK.WORDPRESS.COM

Handwritten: 11-6-75

ውን በርእዮተዓለም ዘርፍ ባደረገው ተንተና ለመልክቷል። የአንዳንድ ለባላት የርእዮተዓለም ገንዘቢ ደረጃም ሆነ በተለይም የርእዮተዓለም ተገዥነት ጉዳይ ገና ብዙ እንደሚቀረውና ባንዳንድ ገጽታውም ለሳሳቢ መሆኑን በስብሰባው ላይ የቀረበው ሪፖርት ለመልክቷል። የርእዮተዓለም ሥራ ውጤታማነት የሚለካው ሠርቶ ለደሩን ሕዝብ ወደ ድርጅቱ ለመሳብ በተገኘው ውጤት አንጻር እንደመሆኑ በዚህ በኩል ክንውኑ የሚጠበቀውን ያህል ሁኖ ለመገኘቱ የድክመቱ ነጸብራቅ መሆኑ በሌላተኛው የኢሠጥላክ ማእከላዊ ኮሚቴ መደበኛ ስብሰባ ሪፖርት ውስጥ ተገልጿል።

ኢሠጥላክ ከተከሰተ ወዲህ አያሌ ተግባራት የተከናወኑ በመሆናቸው በሚያበረታታ ሁኔታ ላይ እንገኛለን ለማለት ቢቻልም የፕሮፓጋንዳ ሥራን ተጨባጭና ውጤታማ ማድረግን በሚመለከት በባሕሉም ዘርፍ የኪነጥበብ ይዘትና የእድገት ለቀጣጫን በሚመለከት በትምህርቱም በኩል የተደረገውን የሥርዓተ ትምህርት ለውጥ ተግባራዊ የማድረጉን ሁኔታ በአጠቃላይ ለርጌውን ላዕላይ መዋቅር ለፈራርሶ በምትኩ ለዲስ ላዕላይ መዋቅር የመገንባቱን ተግል በማፋፋም ረገድ በተለይም ደግሞ የማሊፓርቲን ንድፈሃሳባዊ፣ ፖለቲካዊና ድርጅታዊ አሠራር በተጠናከረ መልክ መለማመድን በሚመለከት ድክመቶች መንጸባረቃቸው የሚታይ ነው። በመሆኑም የሠርተላይፋን ፓርቲ ሕልውና በአስተማማኝ ለማስገኘት፣ የተያያዘነውን የገንባታ ምዕራፍ ለማግባደድና በኢትዮጵያ ውስጥ የሶሻሊዝምን ልዕልና ለማረጋገጥ ኢሠጥላክ፣ ንድፈሃሳባዊ ፖለቲካዊና ድርጅታዊ አሠራሩን በተጠናከረ ይዘትና መልክ ማካሂድ ይኖርበታል።

ከዚህ አንጻር በቅርቡ የሚካሄደው የኢሠጥላክ ሁለተኛ ጉባኤ የኢሠጥላክን የርእዮተዓለም ስርጭት ሂደትና የድርጅታዊ አሠራር ልምዱ የደረሰበትን የእድገት ደረጃ የሚገመገም፣ ከሁለተኛው ኩንግራስ ጀምሮ እስከ ፓርቲው ምስረታ ድረስ ባለው ጊዜ ውስጥ ለኢሠጥላክ ርእዮተዓለማዊና ድርጅታዊ አሠራር የተገባር መመሪያ የሚነደፍና የሠርተላይፋ ፓርቲ የሚመሠረትበትን የጊዜ ገደብ የሚወስን እንደመሆኑ በማሊንድፈሃሳብ የታጠቀ፣ በድርጅታዊ አሠራሩም የሌኒንን የአዲሱን ዓይነት ፓርቲ አሠራር የተከተለ፣ በሚነድፈውም ትክክለኛ የፖለቲካ መስመር የኢትዮጵያን ህብረት እስከ መጨረሻው ገብ — እስከ ሶሻሊዝም አሸናፊነትና የኩምሪዝም ልዕልና ድረስ ሊመራ የሚችል ጠንካራና የማይበገር የማርክሲስት-ሌኒኒስት ፓርቲ ለመመስረት በመካሄድ ላይ ያለውን ውስብስብ ተግል በተሳካ ሁኔታ በማግባደዱ ረገድ እጅግ ከፍተኛና ወሳኝ የሆነ ሚና ይጫወታል።

የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ተግባርና በኢትዮጵያ አብዮት ሂደት ውስጥ የተጫወቱት ሚና

የጊዜያችን የሣይንስና የቴክኖሎጂ የተፋጠነ ዕድገት፣ የዓለምን ኅብረተሰብ ከምን ጊዜውም የበለጠ ባቀራረበበትና ባስተሳሰለበት በአሁኑ ወቅት፣ የሰዎችን አስተሳሰብና አመለካከት በመቅረጽ፣ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ማለትም ሬዲዮ፣ ቴሌቪዥን፣ እትሞች፣ (ጋዜጦች፣ መጽሔት፣ መጻሕፍት...) ፊልሞች፣ ሙዚቃዎች፣ ቅርጾች ርዕሶች ወዘተ... የሚጫወቱት ሚና ከጊዜ ወደ ጊዜ እየጉላና እያደገ መጥቷል።

የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች የተፋጠነ ዕድገትና በዓለም ላይ ያስከተለውን ለውጥ በማስመልከት፣ «ብዙ ድምጾች አንድ ዓለም» (many voices one world) የሚባለው የዩኔስኮ ጥናታዊ እትም፣ «ማተሚያ ከተፈለሰበትና በቅርቡ ደግሞ ቴሌግራፍ፣ ቴሌፎን፣ ቴሌክስ ካሜራ እና ፊልም፣ ፎቶግራፍ፣ ሬዲዮ፣ ቴሌቪዥን የመሳሰሉት ልዩ ልዩ የመገናኛ ዘዴዎች ከተሰሩ ወዲህ ዓለም በእውነት ተለውጧል፤ »፤ በማለት አትቷል።

እነዚህ የሣይንስና የቴክኖሎጂ ውጤቶች ከፍተኛ ተጠቃሚ የሆኑት የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች በሚሸፍኗቸው የሥራ መስኮች፣ በሚያዘጋጁባቸው የተለያዩ ፕሮግራሞች፣ በአቀራረባቸውና በዘዴዎቻቸው የሰዎችን ሕሊና ለመማረክ በሚያደርጉት ያሳለለ እሸቅድምድም የመንግሥታትና የብሔሮች ዳር ድንበር፣ የሕዝቦች የቋንቋና የባሕል ልዩነት ሊያግዳቸውና ሊያቆማቸው ከማይችሉበት ደረጃ ላይ ደርሰዋል።

በተለይም ደግሞ ዓለም በሁለት ተከፋላ የመደብ ቅራኔው በተካረረበት በአሁኑ ዘመን፣ እያንዳንዱ አገርና ሕዝብ ስለዓለም ሁኔታ ለማወቅ ያላው ፍላጎት እጅግ ከፍተኛ ነው። ይህንን በማስመልከት ጂዮርጅ አክዜል ዘ ሪስፖንሲቢሊቲ ኦፍ ዘ ማስ ሚዲያ በሚለው ጽሑፍ «ለማንበራዊና ለሰብዓዊ ነጻነት ዕድሉ እየሰፋ ሲሄድ የሰው ልጅ አስጊ ደረጃ ላይ በደረሰበት የዓለም ሁኔታ፣ ለማ

ንኛውም እርምጃ ቅድመ ሁኔታ ስለሆነው ስለ ድርጊቶች በቅድሚያ መረዳት አንገብ ጋቢ ሆኗል፤»² በማለት አስገንዝቧል።

በዚህ አንጻር የዩኔስኮ ዋና ዲሬክተር ሚስተር እምቦ «መገናኛ የማኅበራዊ ግንኙነት ልብ ነው። ሰዎች በመካከላቸው መደበኛ ግንኙነት በፈጠሩበት ሁሉ፣ የመገናኛ ቅንብሮች ባሕርይ፣ የያዟቸው ቅርጾች፣ የደረሱበት የጠበቀ አሠራር ደረጃ ኅብረተሰቦችን የበለጠ ለማቀራረብና እንድንታቸውን ለማጠናከር ወሳኝ ናቸው። እንደዚሁም በመካከላቸው የሚነሱትን ውጥረቶች ለማላላት ወይም ግጭቶችን ለማባባስ የሚጫወቱት ሚና የዚያችን ያህል ወሳኝነት አለው፤»³ በማለት የመገናኛ ዘዴዎች የያዙትን የላቀ ስፍራ ጠቁመዋል።

የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ብዙ ነገሮችን ይሸፍናሉ፤ ሁሉን አቀፍና ሁሉን ነክ ናቸው፤ ስለሆነም በቀላሉና በጠባቡ መታየት የለባቸውም። ከዚህ በላይ የተጠቀሰው የዩኔስኮ ጥናታዊ እትም፣ «መገናኛ ዘዴን እንደዚህና መልዕክት ልውውጥ ብቻ ሳይሆን፣ ስሩ ባለ ትርጉሙ ሃሳቦችን፣ ሁኔታዎችንና ድርጊቶችን፣ መረጃዎችን መለዋወጥን እንደሚያጠቃልል፣ የግልና የኅብረት እንቅስቃሴ የተመለከትን እንደሆነ፣ በማናቸውም ማኅበራዊ ስሪት አበይት ተግባራት፣ ግላዊት... ማስተባበር (Socialization) ግንቀሳቀስና ግንሳሳት (Mobilization) ... ግክራከርና ማስተማር... ባሕላዊ እድገት ማስገኘት... ማዘናናት... ውህደት መፍጠር (Integration) ... ይሆናሉ፤»⁴ በማለት ስሩ አድርጎ አመልክቷል።

ስላላንበት ዓለም ከተለያዩ ምንጮች መሪዳት የሚችል ቢሆንም፣ ከሁሉም ይበልጥ ግን በተደራጀ መልክ የዕለት ተዕለት ድርጊቶችን የሚያሰራውን የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ማለትም ራዲዮ፣ ቴሌቪዥን፣ ጋዜጣ፣ መጽሐፍት፣ መጻሕፍት... ወዘተ ናቸው። ለምሳሌ በሶቪየት ኅብረት ውስጥ

ታጋንጋን በምትባል ከተማ ውስጥ ከ1968 እስከ 70 (እ.ኤ.አ) የተደረገ አንድ ጥናት እንደሚያሳየው፣ በወቅቱ የተወሰኑ ሰዎችን በማሰባሰብ አንዳንድ ጉዳዮችን በሚመለከት ስላገኙት መረጃ ሲጠየቁ፣ ከተጠየቁት መካከል 80.3 % መረጃውን ያገኙት ከሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች፣ 5% ከጓደኞቻቸውና አብረው ከሚሠሩ ግለሰቦች፣ 14.9% ደግሞ ከቤተክመድ ጋር ካደረጉት ጭውውት መሆኑን ያመለክታል። ከላይ የተጠቀሰውን አጋዝ አጠቃላይ አድርገን ባንወስደውም እንኳን ካለን ልምድ አንጻር ሲታይ በአሁኑ ወቅት የአብዛኛው ሰው የመረጃ ምንጭ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች መሆናቸውን ያስገነዝበናል።

ከመገናኛ ዘዴዎች መካከል ቀደምትነት ያላቸው በጽሑፍ አማካይነት የሚሠራው እንደመጻሕፍት ያሉት ናቸው። ታሪካዊ አመጣጣቸው፣ በአውሮፓ የሕትመት ሥራ ከተጀመረበት ከአሥራ አምስተኛው ምዕተ ዓመት ጋር የተያያዘ ነው። በዚያን ወቅት የሰውን አስተሳሰብ በመቅረጽ በኩል ከፍተኛ ሚና ትጫወት የነበረችው ቤተክህነት በመሆኗ፣ በጽሑፍ ይሠራው የነበሩት መልዕክቶችም የቤተክህነት ነበሩ። የሕትመት ሥራ እየተስፋፋ ሲመጣ ከመጻሕፍት አልፎ በጋዜጣ መልክ የሚሠራው ጽሑፎችም ተጀመሩ። ሆኖም መገናኛ ዘዴዎች ዛሬ ያሉበትን የዕድገት ጉዳዩ የጀመሩት በሃያኛው ምዕተ ዓመት መጀመሪያ ላይ ራዲዮ ሲፈለሰፍና ወደ ጎሳም ቴሌቪዥን ሲሠራ ነው። በተለይ በሁለቱ የዓለም ጦርነቶች አካባቢና ከዚያም በኋላ የመገናኛ ዘዴዎች አጠቃቀም ሆነ እድገት እመርታን በማሳየት በ1960ዎቹ ላይ ሳተላይት መገናኛ ደረጃ ላይ በመደረሱ ያለንበት ወቅት «የኢንፎርሜሽን ፍንዳታ» ዘመን እየተባለ ሊጠራ በቅቷል።

በመደብ በተከፋፈለ ኅብረተሰብ ሁሉን አቀፍና ሁሉን ነክ የሆነው የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች የሚያስተላልፋቸው መልዕክቶች

ከፖለቲካ ነጻ ሊሆኑ እንደማይችሉ አንዳንድ የቡርጂኒ ምሁራን ሳይቀሩ ለመቀበል ተገድደዋል። በዚህ አንጻር ሄርበት ሂማን «የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎችና ፖለቲካዊ ትብብር፣ የመገናኛ ዘዴዎች ሚና» (mass media and political socialisation on the role of patterns of communications) በሚለው ድርሰቱ «የሰፊው ዓለም ዜናዎች አካባቢንና ብሔራዊ ሁኔታዎችን የሚመለከቱ ጉዳዮች፣ የፖለቲካ ሃተታዎች፣ የርዕሰ አንቀጽ ጉዳዮች እነዚህ ሁሉ በተለያየ የሃይማኖት፣ የኪነጥበብ፣ የሳይንስ፣ የንግድና የመዝናኛ ይዘት ባላቸው የመገናኛ ዘዴዎች የታቀፉና ባንጸባራቂ ሽፋኖች ተጠቅልለው ቢቀርቡም፣ የፖለቲካ ማስተማሪያ ናቸው፤»⁵ በማለት የፖለቲካ ማንጸባረቂያ መሆናቸውን በጥናቱ ውስጥ አብራርቶታል። ከፍ ብሎ የተመለከተው የዩኔስኮ ጥናትም በመደብ በተከፋፈለ ኅብረተሰብ ውስጥ ማናቸውም በመገናኛ ዘዴዎች የሚተላለፍ ነገር ከፖለቲካ ነጻ ሊሆን የማይችል መሆኑን እንደሚከተለው አብራርቷል። «መገናኛ በአጠቃላይ ሲታይ ከፖለቲካ ገዕታው ተለይቶ ሊቀርብ አይችልም። ችግሮቹም የፖለቲካ ግንኙነቶችን ሳይመረኮሱ ሊፈቱ አይችሉም። ፖለቲካ «ላቅ» ባለው ትርጉሙ መገናኛ ማለት ስለሆነ መገናኛ ከፖለቲካ ጋር የማይፈርስ ቁርኝት አለው።»⁶ የመገናኛ ዘዴዎችን ዓላማ በማስመልከት በሌላው መስክ እንዳለው ሁሉ በቡርጂኒና በሶቪዲስት ርዕዮተዓለማዊያን መካከል የተለያየ አመለካከት አለ። የቡርጂኒ ርዕዮተዓለማዊያን የመገናኛ ዘዴዎች «እውነተኛ» መልዕክት ማስተላለፊያ፣ ማስተማሪያና ማዘናኛ በመሆናቸው አመለካከታቸው ወገናዊ አይደለም የሚል አቋም ሲኖራቸው፣ በማርክስ ሲስቶች አመለካከት ደግሞ የመገናኛ ዘዴዎች ጥንትም ሆነ ዛሬ የነገረው መደብ አመለካከት ማስራጫ ናቸው። ከታሪካዊ አመጣጣቸውም ብንነሳ ገና የሕትመት ሥራ በተጀመረበት ወቅት በአውሮፓ ገና የነበ

ረው የፊውዳል ሥርዓት በመሆኑና የፊውዳል አመለካከት ማሠራጨ ደግሞ ቤተክህነት በመሆኗ፣ የሚተላለፉ ጽሑፎች በሞላ የዚሁ ነጸብራቅ ነበሩ። በፊውዳሉ ሥርዓት ውስጥ ቡርጂኒው እያቆጠቀጠ ሲመጣ የቡርጂኒውን አመለካከት ለማሠራጨት ይወጡ የነበሩ ጽሑፎች በወቅቱ ይታፈኑ ነበር። የቤተክህነቱን አመለካከት የሚያናጋ ሳይንሳዊ አመለካከት ሲጀምር ይወጡ የነበሩ ጽሑፎች እንዳይታተሙ ይከለከሉ ነበር። እንደአጋጣሚ ቢታተሙም ለአንባቢያን የተከለከሉ ጽሑፎች በመባል በልዩ ልዩ ስፍራ ይቀመጡ እንደነበር ከጽሑፎቹ ታሪክ መረዳት ይቻላል።

የመገናኛ ዘዴዎች ዓይነተኛ ዓላማ የኅብረተሰብን አስተሳሰብ ለነገረው መደብ በሚሰማ መልክ መቅረጽ ነው። ይህንን ዓላማ የቡርጂኒ ርዕዮተዓለማዊያን ለመካድ ቢሞክሩም እውነቱ የሚያሳየን ይህንኑ ከመሆኑም በላይ አንዳንድ የቡርጂኒ ርዕዮተዓለማዊያን ራሳቸው ከሚሰጡት አስተያየት ሐቁን በቀላሉ መረዳት ይቻላል። ለምሳሌ ካርል ጄ. ፍሬድሪክ የተባለ አንድ አሜሪካዊ የፖለቲካ ሳይንቲስት «የመገናኛ ዘዴዎች የአገራችንን ሰው ይሁን የውጭ ዜጋ የኛን ፖለቲካ እንዲደግፍ ካልሆነም እንዳይቃወም ማድረጊያ ዓይነተኛ መሣሪያ ናቸው።»⁷ በማለት (እ.ኤ.አ) በ1972 ጽፏል። አባባሉ የመገናኛ ዘዴዎችን ዓላማ ቁልጭ አድርጎ ያሳያል።

ዛሬ በዓለም ላይ በየዕለቱ የሚሠራው ጽሑፎች፣ የሚተላለፉ ዜናዎች፣ የሚታዩ ፊልሞችና በሬዲዮም ሆነ በቴሌቪዥን የሚተላለፉ መልእክቶች ዓላማቸው የሰውን አስተሳሰብ መቅረጽ ነው። ቡርጂኒው በኅብረተሰቡ ዘንድ እንዲሰፍን የሚፈልገው አስተሳሰብ ከመደብ ባሕሪው የመነጨ ነው። የቡርጂኒ ሥርዓት ዘላለማዊነት፣ የቡርጂኒ ባሕል ከፍተኛነትና በወዛደሩና በቡርጂኒው መካከል ያለው 'ወንድማማችነት'፣ 'ዕኩልነት'፣ 'ነፃነት' በየዕለቱና በየሰዓቱ ይሰ

በካል ፡ እንዳንድ በቡርኃ ሥርዓት ውስጥ ከቁጥጥር ውጭ ሆነው የሚታዩ ደካማ ጉኖች (ሥራ አጥነት ፡ ወንጀል ፡ ዝሙት ፡ ስርቆት ወዘተ -) ከሥርዓቱ ሳይሆን ከሰዎች የተፈጥሮ ባሕሪ የመነጨ ተደርገው ይወሰዳሉ ። ይህንንም አስተሳሰብ ሕዝቡ እንዲቀበል በተለያዩ የመገናኛ ዘዴዎች አግካይነት በአግረ አቀራረብ ይሰበካል ። ባጭሩ በቡርኃው በተገባር የመገናኛ ዘዴዎችን ወገናዊነት እያሳየ በቃል ግን በመካድ የመደብ ጥቅሙን ለማራመድ ይጠቀምባቸዋል ።

ግርዛሊቶች በበኩላቸው እነዚህ ድካሞች ከቡርኃው ሥርዓት መደባዊ ባሕሪ የመነጨ መሆናቸውን በተጨማሪ የሚያስረዱ መልዕክቶችን በመገናኛ ዘዴዎች ችው ያስተላልፋሉ ። በቡርኃ ሥርዓት የሚታየው አጠቃላይ ቀውስ የሚወገደው በቡርኃው ሥርዓት መገርሰስና በምትኩ የሠራተኛው መደብ የበላይነትነት መመሥረት መሆኑን ያስተምራሉ ። በዚህም ዓላማ ጭቂትን ሕዝብ ለማስተባበር ይጥራሉ ።

የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች በመደብ በተከፋፈለ ኅብረተሰብ ውስጥ የፖለቲካ ማንፀባረቂያ ናቸው ። በልዩ ልዩ መልክና ቅርፅ የሚያስተላልፋቸው መልዕክቶች የፖለቲካ ይዘት አላቸው ስንል የመደብ ትግልን ፣ የርዕዮተዓለም ትግልን የሚያራምዱና የሚያንቀሳቅሱ መሆናቸውን መግለጻችን ነው ። ዛሬ በሁለት ዓበይት ጉራዎች በተከፈለው ዓለማችን የመደብ ትግሉን በማፋፈል በኩል እነዚህ የመገናኛ ዘዴዎች ከፍተኛ ስፍራ ይዘው ይገኛሉ ። ኢምፔሪያሊዝም በሞኖፖል የያዘውን የበላይነት በሶሻሊዝም መከሰት ከተነጠቀና ካጣ ወዲህ በጭፍን ኃይል በመጠቀም ብዙበዛውን ለመቀጠል ባለመቻሉ የሰዎችን ሕሊና ለመያዝ ከፍተኛ ጥረት ለማድረግ ተገዷል ። በዚህም ጥረቱ ዓይነተኛ መሣሪያ አርጉ የሚጠቀመው በሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ነው።

በመሆኑም ዛሬ የመደብ ጥቅሙን በማስጠበቁ ረገድ ከምንጊዜውም የበለጠ የተሰ

ለፈው መንግሥት በዚህ መስክ ቀጥተኛ ተሳታፊ ሆኖአል ። ለዓለም አቀፍ ደረጃ ያለው ግንኙነትም ከዚህ አንፃር የሚታይ መሆኑን በማስመልከት ጆርጅ ጉርዴን ፣ ኤርኒንግ ፎክና ዊሊያም ሆዳፕ የተባሉት አሜሪካዊ ተመራማሪዎች «ከዚህ በፊት ከነበሩ ምዕተ ዓመታት ሁሉ ባለፉት አርባ ዓመታት የዓለም አቀፍ ግንኙነት ከፍተኛ ለውጥ አሳይቷል ። በዓለም ታሪክ ውስጥ ለመጀመሪያ ጊዜ አንድም መንግሥት ሰፊውን ሕዝብ ወደራሱ ዓላማ ሳይገፋፋ መኖር የማይችልበት ደረጃ ላይ ተደርሷል»⁸ በማለት መጻፋቸውን ጄኖርጂ አርባቶቭ ገልጿል ። ይህም በመሆኑ ዛሬ የዜና ማሠራጫዎች በብዛት ፣ በዓይነትና በጥራት ከምንጊዜም በልጠው መገኘታቸው ከዚህ አኳያ የሚታይ ነው ። በዓለም በጠቅላላው 400 ሚሊዮን ቱሌቪዥኖች ፣ 25,000 የሬዲዮ ጣጣቢያዎች ፣ 1000 ሚሊዮን ሬድዮኖች ፣ ከአንድ መቶ በላይ የዜና ማሠራጫዎችና በብዙ ሺህ የሚቆጠሩ ጋዜጦችና መጽሔቶች⁹ በየዕለቱ ለዓለም ሕዝብ መልዕክታቸውን ያስተላልፋሉ በማለት ሺራሺዶች በታሽኬንት ለተደረገው ዓለምአቀፍ የጋዜጦች ሴሚናር ባደረጉት ንግግር አብራርተዋል ።

በዛሬው ወቅት የመደብ ትግሉ ዓይነተኛ ገፅታ የሆነው የርዕዮተዓለም ትግል ይበልጥ እየተጠናከረና የበላይነቱን እየያዘ የመጣው ይበልጥ ከሁለተኛው የዓለም ጦርነት ወዲህ ነው ። ባንድ በኩል እንደ አቶሚክና ኔክሊየር ቦምብ ያሉት ብዙሃንን አውዳሚና አጥፊ የጦር መሣሪያዎች መስፋፋት እና የሶሻሊስቲክ ጉራ በዚህ መታጠቁ ፣ በሌላ በኩል ኢምፔሪያሊዝም የብዝበዛ መረቡን ለማጠናከር ወይም ለማቆየት ባካሄዳቸው የተለያዩ የአካባቢ ጦርነቶች ፣ ለምሳሌ እንደ ሺየትናም ባሉት ፣ ቀንድ ቀንዱን እየተመታ ወደኋላ እንዲያፈገፍግ መገደቱ የርዕዮተዓለሙ ትግል ብቸኛ አማራጭ ሆኖ እንዲቀርብ አድርጎታል ። ይህንና ኢምፔሪያሊዝም በርዕዮተዓለሙ መስክ ትግሉን እያ

ፋፋመ በሆንንም በቀበ.ፀ ተሰፋ በኃይል ለመጠቀም የጦር መሣሪያ እሽቅድምድሙን ፣ ወራሪነቱንና ፀብ አሜሪካን እርግፍ አድርጎ ትቷል ለማለት አይቻልም ።

የርዕዮተዓለሙ ትግል ባለንበት ወቅት ወደ ወሳኝነት ደረጃ ላይ የደረሰ መሆኑን ፣ ሼ. ኮርቱኖቭ «የሃሳቦች ጦርነት በዛሬው ዓለም» (The Battle of ideas in the modern world) በተሰኘው መጽሐፍ እንዲህ በማለት ገልጾታል ። «ማናቸውም ዘመን ፣ ዳግመልደትን (Renaissance) ብርሃናዊነትን (Enlightenment) የመሳሰሉት ፣ በብሔሮች ታሪክ ውስጥ ወሳኝ የሆኑት ወቅቶች እንኳን በሃሳቦች ጦርነት ፣ ጥልቀትና ግለት ከዘመናችን ጋር አይወዳደሩም»¹⁰

በአጠቃላይ የዜና ማሠራጫዎች ከጊዜ ወደ ጊዜ እየጨመሩና የሚሰጣቸውም ትኩረት ከፍ እያለ ቢሄድም በሶቭየት ኅብረት የጥቅምት 1917 አብዮት ድል አድርጎ የወዛደሩ የበላይነትነት ከተመሠረተ በኋላ በተለይም የሁለተኛው የዓለም ጦርነት አብቅቶ ኃይሎች ሚዛኑ ወደ ሶሻሊዝም ካጋደለ በኋላ፣ ዕድገትና እምርታ አሳይቷል ። ኢምፔሪያሊስት ኃይሎች ከዚያን ወቅት በፊት በአንድ አካባቢ ፀረ ኢምፔሪያሊስት እንቅስቃሴ ሲቀሰቀስ በዛቻና በኃይል እንቅስቃሴውን ሲገቱት የቆዩ ሲሆን ፣ ሶቭየት ኅብረት ጠንካራ ሶሻሊስት ኃይል ሆኖ ብቅ በማለቷ የኃይሉ እርምጃ እምብዛም እንደማያዋጣቸው ተረዱ ። በዚህም ምክንያት ቀገታዊው ጦርነት ማለትም የፕሮፓጋንዳ ጦርነት ተጀመረ ። ቀደም ሲል የዜና ማሠራጫዎች በሁለት አገሮች መካከል ያለውን ቅራኔ የሚያንፀባርቁ ቢሆኑም በዚያን ጊዜ የነበረው ቅራኔ በሁለት በዝባዥ መደቦች ማለትም በቡርኃውና በፊውዳሉ ፣ በከፍተኛውና በአነስተኛው ካፒታሊስት ወዘተ ... መካከል የሚታዩ ቅራኔዎች ነበሩ ።

ዓለም በሁለት ካምፕ ከተከፈለች በኋላ የተፈጠረው በሁለቱ የመንግሥት ዓይነቶች

መካከል ያለው ቅራኔ በዝባዥ መደቦችን በሚወክሉት በካፒታሊስት አገሮች መንግሥታትና ሠራተኛውን ሕዝብ በሚወክሉት በሶሻሊስት አገሮች መንግሥታት መካከል ያለውን ቅራኔ ነው ። በመሆኑም ቅራኔው የመደብ በመሆኑ ፕሮፓጋንዳውም ከርዕዮተዓለሙ ትግል ተነጥሎ የማይታይ ሆነ። ይኸን ሁኔታ በማስመልከት ጆርጂ አርባቶቭ «ዓለም በሁለት ሥርዓት በመከፈል የእያንዳንዱ አገር ሕዝብና መንግሥት ብቻ ሳይሆን ዓለም አቀፍ ግንኙነቶች በሁለት ተቃራኒ መደቦች ርዕዮተዓለሞች መካከል ትግል የሚካሄድባቸው መድረኮች ሆነዋል»¹¹ በማለት አስገንዝቧል ።

አካዳሚሽያን ጆኖርጂ አርባቶቭ በዓለም አቀፍ ግንኙነት የርዕዮተዓለምን ትግል ወደ ከፍተኛ ደረጃ መድረስን በማስመልከት ፣ «ዛሬ የርዕዮተዓለም ትግሉ በመንግሥታት የውጭ ግንኙነት ውስጥ ከፍተኛ ግምትና አዲስ ገፅታ አግኝቷል ። ከዚህም የተነሳ የርዕዮተዓለም ተፋላሚዎችን በዓለም አቀፍ ግንኙነቶች በቀላሉ የማይገመት የዓይነት ለውጥ መገኘት ፣ የእነዚህ ግንኙነቶች እንደገና «ርዕዮተዓለማዊ» መሆን ፣ ወይም አንዳንድ የቡርኃ ጠበብቶች እንደሚያስቀምጡት «ሰሜታዊ» ስለመሆኑ መናገር ተገድደዋል»¹² ሲል አስቀምጦታል ።

ከፍ ብሎ እንደተመለከተው የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች የፖለቲካ ማንፀባረቂያና የርዕዮተዓለም ትግል ዓይነተኛ መሣሪያ ናቸው ። በዛሬው ወቅት በሶሻሊዝምና በኢምፔሪያሊዝም ጉራዎች መካከል የሚካሄደው ውስብስብ ፍልሚያ በእነዚህ መሣሪያዎች አማካይነት የሚንቀሳቀስ እንደመሆኑ በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ በሁለቱም በኩል ከፍተኛ ጥረት ፣ በቢልዮን ዶላር የሚቆጠር ሀብትና ከፍተኛ ቁጥር ያለው የምሁርና የባለሙያ ሠራዊት ተሰማርቶበታል ።

የመገናኛ ዘዴዎች የርዕዮተዓለም ትግል መሣሪያ ሆነዋል ስንል ኢምፔሪያሊስት አገሮች እነዚህን መሣሪያዎች ለፀረ ኮሚኒዝም ፕሮፓጋንዳ ይጠቀሙባቸዋል ማለታችን

ነው። የኢምፔሪያሊስት አገሮች በመገናኛው መስክ የሚያሳዩትን ዕድገትም የምንመለከተው ከዚህ አኳያ ነው። በተለይ የሳተላይት መገናኛ ከተጀመረበት ግለትም አሜሪካ ኢኮኖሚያዊነትን የመገናኛ ሳተላይት ወደ ጠፈር ካመጠቀሰበት እ.አ.አ. ከ1960 ዎቹ መጀመሪያ ወዲህ ለፀረ ኮሚኒዝም ፕሮፓጋንዳ አመቺ ሁኔታ ተፈጥሮአቸዋል። የዚህን ጥቅም በማስመልከት የቤልጅጅም ምርምር ጣቢያ ዲሬክተር ጆን ፒርስ «በዋሽንግተን ያሉ በርካታ የፖለቲካ ሰዎች ጠፈር የቀዝቃዛው ጦርነት ዓይነተኛ መሣሪያ መሆኑን፣ የመገናኛ ሳተላይቶችም በሶቪየት ኅብረት ላይ ለሚነሳው ፕሮፓጋንዳ መጠቀም የሚቻልበትን ዘዴ ማጥናት ጀምረዋል»¹² በማለት መጻፉን ጀምሮአል።

የፀረ ኮሚኒዝም ፕሮፓጋንዳ ዓይነተኛ ዓላማ ኮሚኒዝም እንዳይስፋፋ መጣር፣ በሶቪየት አገሮች ውስጥ ስርዓቱ የሚቀለበስበትን መንገድ መቀየርና በአጠቃላይ ኮሚኒዝም ለሰው ልጆች ደህንነትና ብልጽግና ሳይሆን አጥፊ እንደሆነ አድርጎ ማቅረብ ነው። ምዕራባውያን ለዚህ ዓላማ የሚጠቀሙበት የቴክኖሎጂን ዕድገት ብቻ ሳይሆን በሰውና በገንዘብ ኃይል በከፍተኛ ድርጅት የተጠናከሩ ፀረ ኮሚኒስት ተቋሞችንም ዋናው ነው። ከነዚህ ዓይነት ድርጅቶች አንዱ ሬዲዮ ፍሪ ዩሮፕ የተባለው ሲሆን፣ ድርጅቱ ከዛሬ አሥር ዓመት በፊት ሃያ ሰዎችን ከፍተኛ ማስተላለፊያዎች፣ 1600 ሠራተኞች (1100 በሙኒክ፣ 100 በኒውዮርክ፣ 400 በፖርቱጋል) ሲኖሩት በፅኑነት ማለትም በቼክ፣ በስሎቫክ፣ በህንጋሪ ቋንቋ በፖሊሽ በሩማንኛና በቡልጋሪያ ቋንቋ ፀረ ኮሚኒስት ፕሮፓጋንዳ እንደሚያስተላልፍ ጀርጂ አርባቶቭ ጠቅሷል።¹³ ከዚህ በተጨማሪ «አሜሪካን ኮሚቴ ፎር ሊበራሊዝም ፍሮም ቦልቪቪዝም» የተባለ በተለይ በሶቪየት ኅብረት ላይ በ17 ቋንቋዎች ፀረ ኮሚኒዝም ፕሮፓጋንዳ የሚነሳ ድርጅት (እ.አ.አ) በ1951 ተቋቁሟል።

ዋናው የአሜሪካ የፀረ ኮሚኒዝም ፕሮፓጋንዳ መሣሪያ የአሜሪካ የመረጃ ተቋም (USIA) የተባለው ድርጅት ነው። ይህ ተቋም በተራማጅ አገሮች አካባቢ የሬዲዮ ጣቢያዎች በማቋቋምና ካልተቻለም በአካባቢው ባሉ አድሃሪ መንግሥታት ሬዲዮ ጣቢያዎች በመጠቀም አብዮት ለመቀል በስቅለቀላ ያካሂዳል። ድርጅቱ በ1969 ላይ 186,300,000 ዶላር ባጀት የነበረው ሲሆን፣ በተለይ የአሜሪካ ፕሬዚዳንት የነበሩት ካርተር ፕሮፓጋንዳ የውጭ ፖሊሲአቸው ዓይነተኛ መሣሪያ መሆኑን ከገለጹ ወዲህ ድርጅቱ ዓለም አቀፍ የመገናኛ ድርጅት (International communication agency) የሚል ስያሜ ተሰጥቶት ይበልጥ በመጠናከሩ የዓመት በጀቱ ወደ 430 ሚሊዮን ዶላር ከፍ ብሏል።¹⁴ ሌላው ቀርቶ 'ፔንታጎን' በመባል የሚታወቀው የአሜሪካን የመከላከያ ተቋም እንኳ ለፕሮፓጋንዳ ሥራ ብቻ በዓመት 190 ሚሊዮን የአሜሪካን ዶላር¹⁵ እንደሚያወጣታውቋል።

ፀረ ኮሚኒዝም ፕሮፓጋንዳ ለመንዛት ኢምፔሪያሊስት አገሮች በመገናኛ ዘዴ እንደሚጠቀሙ ሁሉ ሶቪየት አገሮችም የኢምፔሪያሊዝምን ትክክለኛ ገፅታ ለማጋለጥና ሠርቶአደሮችን ለሶቪየት ግንባታ ለማነሳሳት በሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ይጠቀማሉ። ለዚህ ዓላማ በ1974 በሶቪየት ኅብረት የሬዲዮ ፕሮግራም በ70 ልዩ ልዩ ቋንቋዎች ይተላለፍ የነበረ ሲሆን፣ 8,200 የተለያዩ ዓይነት ጋዜጦች፣ 7,000 መጽሐፍትና ሌሎች ሕትመቶች ይወጡ ነበር። ሶቪየት ኅብረት አንጋፋ ሶቪየት አገር በመሆኗ አብዮቶች በሚቀሰቀሱበት አካባቢ ሁሉ አብዮታውያንን ለማበረታታትና ሕዝቡን ለአብዮቱ ለማሰለፍ የበኩሏን ጥረት ታደርጋለች። በዚህም መሠረት በ1913፣ 2.7 ሚሊዮን የነበረው የጋዜጦች ስርዓት በ1954፣ 44 ሚሊዮን መድረሱ አብዮቱ ለዚህ ዘርፍ የሚሰጠውን ትኩረት ያመለክታል።¹⁶

አብዮት የሕዝቡ ነው። በመሆኑም አብዮት ለማካሄድ ሕዝቡን መቀስቀስና ማደራጀት ያስፈልጋል። ሕዝቡን ማደራጀት ብቻ ሳይሆን አብዮት አስፈላጊ መሆኑን አምኖ እንዲሰለፍ ማድረግ የአብዮት ኃይሎች ተግባር ነው። ይህን በሚመለከት ሌኒን «የአብዛኛውን የሠራተኛ መደብ አስተሳሰብ ሳይለውጡ አብዮት ማካሄድ አይቻልም። ይህ ደግሞ ሊሆን የሚችለው በራሱ በሠራተኛው ሕዝብ የፖለቲካ ልምድ ነው»¹⁷ በማለት አብራርቷል። የሰፊውን ሕዝብ አስተያየት ለመቀየር በዕቅድ የሚመራ ከሰፊው ሕዝብ የዕለት ኑሮ ጋር የተያያዘና ለችግሩ መፍትሔ ለመሻት የሚያስችል ትምህርት መስጠት ያሻል። ከዚህ አኳያ ሲታይ ባለንበት ሁኔታ ወደሰፊው ሕዝብ በቀላሉ ሊደርስ የሚችል በመገናኛ ዘዴዎች የሚተላለፍ መልዕክት መሆኑን እንገነዘባለን።

የሶቪየት አብዮት ዓላማ ሕዝቡን ለኢኮኖሚ ግንባታ፣ ለባሕል ለውጥና ለአዲስ ኅብረተሰብ ምስረታ መቀስቀስና ማሰለፍ ነው። ለዚህ ዓላማ መሳካት አጠቃላይ የአስተሳሰብ ለውጥ መምጣት ያስፈልጋል። ስለዚህ የሶቪየት ፕሮፓጋንዳ ዋና ዓላማ የአስተሳሰብ ለውጥ ማምጣት ነው። ማለት ይቻላል። ይህን በማስመልከት ሉቼያን ዊፓይ የተባለው ጸሐፊ «ሰፊው ሕዝብ አዲስ አስተሳሰብ ካልመሠረተና አዲስ አሠራርን እንዲከተል አመራር ካላገኘ ለኤኮኖሚ ግንባታ፣ ለማኅበራዊ ለውጥና ለፖለቲካ ብቃት የሚያደርገው ጥረት ውጤቱ እምብዛም ይሆናል»¹⁸ በማለት ገልጿል።

ሶቪየት የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎችን የሚጠቀሙ ባንድ በኩል ብዝሃና ጭቆና የሌለበትን በእኩልነትና በነፃነት ላይ የተመሠረተ ኅብረተሰብ ለመገንባትና የሰፊውን ሠርቶአደር ሕዝብ ንቃተሕሊና ለማዳበሪያ ሲሆን፣ በሌላ በኩል ደግሞ የኢምፔሪያ ሊዝምንና የአድሃሪያንን የውሸት ፕሮፓጋንዳ ለማጋለጥ፣ የጭቆና ምዝብር ሕዝቦችን ትግል ለማገዝ ነው። በዚህ አንፃር

ወደ መቃብሩ በመሄድ ላይ ያለው ኢምፔሪያሊዝም የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎችን የሚጠቀመው የብዝሃና የጭቆና ሥርዓት ዕድሜውን ለማራዘም ሲሆን፣ ለዚህም ሥራ-ብሎ የተያያዘው ሶቪየት ሕዝብንና ኮሚኒዝምን ማጥላላትና ማንቋሸሽ፣ ጭራቅ አስመስሎ በማቅረብ ሕዝቦችን ማስፈራራት ነው።

በኢትዮጵያ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ሚና

የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች በኢትዮጵያ አብዮት ሂደት ውስጥ ከፍተኛ ሚና መጫወታቸው አሉ የሚባል አይሆንም። ይሁንና ቀደም ካለ ጊዜ ጀምሮ የነበረውን ፊውዳል ሥርዓት መለኮታዊና ዘላለማዊ አስመስሎ ለማቅረብ ሲወገረገሩ እንደነበር የማይካድ ሀቅ ነው። የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች በአብዮቱ ሂደት ውስጥ የተጫወቱትን ሚና ከመገምገማችን በፊት በቅድመ አብዮት ኢትዮጵያ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎችን ታሪክና መደባዊ ሚና በሚመለከት ባጭሩም ቢሆን መቃኘት ያስፈልጋል።

በኢትዮጵያ በቀድሞ ጊዜ አዋጅና ሕዝቡ ሊሰማው የሚገባ ማናቸውም መልዕክት ለሕዝቡ የሚነገረው አዲስ አበባ ከሚገኘው የቤተመንግሥቱ ሰገነት ላይ እንደነበር ይነገራል። በመሆኑም ያን በሰገነት ላይ ቆሞ ይናገር የነበረውን አዋጅ ተናጋሪ በኢትዮጵያ ውስጥ የመጀሪያው የሕዝብ መገናኛ ነበር ለማለት ይቻላል።¹⁹ በኋላም ነጋሪቱና በሰገነት ላይ ቆሞ እንደነጋሪቱ የሚጮኸው ሰው ድምፅ ቀስበቀስ በሌላ የዜና ማስራጫዎች መተካት ጀመረ። በዚህ ሂደት ውስጥ በእጅ ይጻፉ ከነበሩ ዜናዎች በመነሳት ዘመናዊ ማተሚያ ቤቶች ሊቋቋሙና የጋዜጣ፣ የሬዲዮና ሌሎችም የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች የተስፋፋበት ሁኔታ ላይ ሊደረስ ተችሏል።

እስከ አስራ ዘጠነኛው ምእተአመት መጨረሻ ገደማ ድረስ የቤተክህነት ትምህርት የተከታተሉ ሰዎች ጽሑፎቻቸውን የሚ

ያሰፍሩት በብራና ላይ በእጅ በመጻፍ ነበር።
በኢትዮጵያ ውስጥ ቀደም ብለው ስለነበ
ሩት ግተሚያ ቤቶች የተሟላ መረጃ ባይኖ
ርም፣ ኤሌን ሳንክሪኦን የተባሉ አንድ የታ
ሪክ ተመራግሪ ሰው በኢትዮጵያ ውስጥ
የፖርቱጋል ሚሲዮናውያን በአሥራ ሰባተ
ኛው ክፍለ ዘመን መጀመሪያ ላይ ያትሙ
እንደነበር በመግለጽ ጽፈዋል።²⁰

በኢትዮጵያ ውስጥ በውል በታሪክ ከሚታወቁት የመጀመሪያዎቹ ማተሚያ ቤቶች መካከል በአሥራ ዘጠነኛው ምእተ ዓመት መጨረሻ አጋማሽ ላይ በምፅዋ ፡ በጳላም በከረን ተቋቁመው የነበሩ ማተሚያ ቤቶች ይገኙበታል ።²¹ ከነዚህ ማተሚያ ቤቶች መቋቋም ጋር በ1857 ሉሪንዝ ቢያንኬሪ የተባሉ ሰው ስለ አማርኛ ስልት አንድ መጽሐፍ አሳትመው ሲያወጡ ፡ በ1872 በከረን የላዛ ሪስት ሚሲዮን ሰዎች የአማርኛ ግእዝ ሰዋ ሰው መጽሐፍ አትመው ነበር ። በጳላም በ1878 የስዊድን ሚሲዮናውያን መንኲሉ ላይ አንድ ትንሽ ማተሚያ ቤት አቋቋመው ነበር ።²²

ዘመናዊ የመጻሕፍት እትመት ከማተ
ሚያ ቤቶች መቋቋም ጋር የተያያዘ ሲሆን
ለመጽሔቶችም ሆነ ለጋዜጦች መከሰት
የማተሚያ ቤቶች መመስረት ቅድመ ሁኔታ
ነበር ። በዚህ አጋጣሚ መጽሔትን በሚመ
ለከት በዚሁ በ19ኛው ምእተ ዓመት
መጨረሻ ላይ ብላታ ገብረ እግዚአብሔር
የተባሉ ሰው ሳምንታዊ መጽሔት በእጅ
ጽሑፍ በማዘጋጀት እንዲታደል አድርገው
እንደነበር ማስታወሱ በኢትዮጵያ የሕዝብ
መገናኛ ዘዴዎችን ታሪክ ምርምር የተሟላ
ያደርገዋል ።

በአጠቃላይ በኢትዮጵያ ዘመናዊ የሕዝብ

የመገናኛ ዘዴዎች አመጣጥ ከአፄ ምኒሊክ ዘመነ መንግሥት ጋር የተያያዘ ነው። በኢትዮጵያ ውስጥ ለመጀመሪያ ጊዜ ታትመው የወጡ ሁለት መጽሔቶችና «አእምሮ» በመባል የሚታወቀው የመጀመሪያው የአማርኛ ቋንቋ ሳምንታዊ ጋዜጣ ታትሞ የወጣው በአፄ ምኒሊክ ዘመነ መንግሥት ነበር። 'አእምሮ' በመጀመሪያ ታትሞ የወጣው በ1895 ሲሆን፣ በመሐሉ አቋርጦ እንደገና መታተም የጀመረው ከ1907—1909 በኋላም በ1917 ነበር።²³ ከ1905—1908 በምዕጥ የስዊድን ሚሲዮናዊያን 'መልእክተ ሰላም' የተባለ ጋዜጣ በትግራይ አትመው ሲያወጡ፣ በአንደኛው የዓለም ጦርነት ወቅትም ብላቴን ጌታ ሀሩይ «ጉሃ ጽባህ» የተባለ ስለልዩ ልዩ ድርሰቶች የሚያትት መጽሔት አሳትመው ያሰራጩ ነበር።

ከዚህ ወቅት አንስቶ እስከ ፋሽስት ወረራ ድረስ በኢትዮጵያ ውስጥ በአማርኛና በትግሪኛ እንዲሁም በእንግሊዝኛና በፈረንሳይኛ ቋንቋዎች የተለያዩ ጋዜጦችና መጽሔቶች እየታተሙ የወጡ ቢሆንም ፣ የማተሚያ መሣሪያዎቹ በእጅ የሚንቀሳቀሱ ስለነበሩ የጋዜጦችና የመጽሔቶች ብዛትና ስርጭት እጅግ በጣም የተወሰነ ነበር ።

ከፋሽስት ወረራ በኋላ ከማተሚያ ቤቶች መስፋፋት ጋር የተለያዩ የእለት፣የሳምንትና የወር ጋዜጦች ፣ በወር ፣ በሶስት ወር፣በዓመትና በሁለት ዓመት የሚወጡ መጽሔቶችና ቡሌቲኖች እንዲሁም የመጻሕፍት እትመት እየተበራከተ መጣ ። በ1934 እለታዊው አዲስ ዘመን ጋዜጣ፣በ1936 እለታዊው 'ዘኢትዮጵያን ሂራልድ' ጋዜጣ መታተም ጀመሩ ። 25

በኢትዮጵያ ውስጥ በሬዲዮ መልእክት

[illegible]

በዳግማዊ ምኒሊክ ዘመነ መንግሥት መውጣት የጀመረው 'አእምሮ' የሚባለው የመጀመሪያው የኢትዮጵያ ለምንታዊ ጋዜጣ

ገጽ ፳፻፱ ቀን ተገኝ ፳፱

14th ANNÉE. N° 54

ROYAUME D'ETHIOPIE

ጉዳ ፲፭ ሐምሌ ፳፻፱

Jeucl 15 AOUT 1955

ገጽ ፳፻፱

SUMIERE et PAIX

ገጽ ፳፻፱ ጉዳ ፲፭ ሐምሌ ፳፻፱

Hebdomadaire paraissant tous les Jendis

Direction et Rédaction

Addis Ababa (Ethiopie)

ገጽ ፳፻፱ ገጽ ፳፻፱ ገጽ ፳፻፱

ገጽ ፳፻፱ ገጽ ፳፻፱ ገጽ ፳፻፱

Abonnements

Ethiopie Un an 5 Thalors

Etranger Un an 7 Thalors

le numero 2 plus

ገጽ ፳፻፱ ገጽ ፳፻፱ ገጽ ፳፻፱

ገጽ ፳፻፱ ገጽ ፳፻፱ ገጽ ፳፻፱

ገጽ ፳፻፱ ገጽ ፳፻፱ ገጽ ፳፻፱

ገጽ ፳፻፱ ገጽ ፳፻፱ ገጽ ፳፻፱

ከአለም ላይ የወጣውና እ.ኤ.አ በ1917 ገደማ መታተፍ የጀመረው 'ብርሃንና ሰላም' የተባለው ለምታዊ ጋዜጣ

መተላለፍ የጀመረው በ1928 ሲሆን፤ በዘመናዊ የፊደል ስራዊት አማካይነት በማስታወቂያ ሚኒስቴር ስር የፊደል ፕሮግራም መዘጋጀት የጀመረው በ1940ዎቹ ዓመታት ነው። የቴሌቪዥን ፕሮግራምም የተጀመረው በ1957 ነው። ይህ ሁሉ የተዘረዘረበት ምክንያት በኢትዮጵያ ውስጥ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች በዘመናዊ መንገድ መዋቀር የጀመሩት ከፋሽስት ወረራ ወዲህ እንደመሆኑ ያሳለፉት ጊዜ አጠር ያለ መሆኑን ለማመልከት ነው።

በፊውዳሉ ስርዓት የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ለነበረው ፈላጭ ቆራጭ የኃይለ ሥላሴ ዘውድ አገዛዝ በመግሪያነት እንዲያገለግሉ የተዋቀሩ ነበሩ። እርግጥ በሁሉም የኢኮኖሚና የግንባራ መስክ ይታይ እንደነበረው ከሀገሪቱ ጎረቤቶች የተነሳ በሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች (ጋዜጣ፣ሬዲዮ፣ ቴሌቪዥን ወዘተ...) ውስጥ ይሠሩ የነበሩ ሰዎች ቁጥራቸው አነስተኛ ከመሆኑም በላይ በሙያዊ ያልተካኑ፤ በቴክኒክም ረገድ መገናኛ ዘዴዎች በድርጅት አለመሟላት ይታይባቸው ነበር። ያም ሆኖ የነበረው የፈላጭ ቆራጭ ንጉሣዊ አገዛዝ ከቤተክህነት ጋር በነበረው የተቆራኘ ግንኙነት የተነሳ፤ በቤተክህነት ትምህርት የተካኑ ደብተሮችና ካህናት በፕሮፓጋንዳው መስክ አሰማርቶ እንደነበር ይታወቃል። ለምሳሌ የሰንደቅ ዓላማ፣ የአዲስ ዘመንና የዛሬይቱ ኢትዮጵያ ጋዜጦች የመጀመሪያዎቹ አዘጋጆች ከቤተክህነት የተገኙ እንደነበሩ ይታወቃል።

የፕሮፓጋንዳ ጽ/ቤት እየተባለ ይታወቅ የነበረው ድርጅት የተዋቀረበት ፖሊሲ፣ የዘውድ አገዛዝ የአንድነት ምልክትና ያገሪቱ ምሰሶ እንደሆነ ለሕዝቡ ያለመታከት ግስተጋባት፣ የንጉሡን መለኮታዊ ነትና ሁለንተናዊ ተወህቦን ማዳነቅ፣ በቀጥታ በግጥምና በሐተታ መልክ ማወደስ፣ በኢትዮጵያ ውስጥ የሚታየው የልማት እንቅስቃሴ አገሪቱን በአጭር ጊዜ ውስጥ መንጥቆ የሚያወጣት እንደሆነ በማስመስል፣ «ለሚወዳቸውና ለሚወዱት ሕዝብ» ንጉሡ

ነገሥቱ ያለምንም መታከት እየሠሩ ከረሃብ፣ ከድንቁርና እንዲላቀቅ እንደሚያደርጉት ማሳመን ነበር።

በኋላም በኢትዮጵያ ውስጥ ካፒታሊዝም እያቆጠቆጠ ሲመጣ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች በሰው ኃይልና በድርጅት እንዲሠሩ የሆነ መሻሻል ቢታይባቸውም በመሠረቱ የዘውዱን አገዛዝ አዲስ ቀለም በመቀባት ታዳጊውና በማቆጥቆጥ ላይ ከነበረው ከካፒታሊስት ሥርዓት አዳዲስ ስልቶችን በማሳበስ ሕዝቡን የማደንቆር ተልእኳቸውን አፋፋሙት። ከአብዮቱ በፊት ይታተሙ የነበሩትን ጋዜጦች ለአንድ አፍታ ብንመለከት መናኛና ርካሽ ጽሑፎች ይዘወተሩባቸው እንደነበር እናያለን። ይህም ባገር ውስጥ ለሥርዓቱ የቆሙ ጋዜጦች ከሚፈለፉት የዜና ምንጭ የተገኘ ብቻ ሳይሆን በዓለም አቀፍ ደረጃም የጊዜው የመገናኛ ዘዴዎች የነበራቸው ግንኙነት ከኢምፔሪያሊስት የዜና አገልግሎት ወኪሎች ብቻ በመሆኑም ጭምር ነበር። በዓለም አቀፍ ደረጃም የሚነሱትና የሚጻፉት ጽሑፎች በቀጥታም ሆነ በተዘዋዋሪ የኢምፔሪያሊዝምን ገናናነት የሚያንፀባርቁ ነበሩ። በአጭሩ በነበረው አድጋሪ ሥርዓት የመገናኛ ዘዴዎች በርካሽና በዝቃጭ መስኮች ላይ ያተኮሩ ዜናዎችና ሐተታዎች የሚበዙባቸው፣ በመሠረቱ ስሜታዊ ወይም «ሴንሴሽናላይዝ» በማድረግ የወሬ ንግድ የሚካሄዱባቸው የወሬ አክሲዮን ኩባንያዎች ነበሩ ማለት ይቻላል። ለምሳሌ በመጋቢት 12 ቀን 1966 የአዲስ ዘመን ጋዜጣ ላይ «ኑዛዜ» በሚል ርእስ ስር ከወጣው ጽሑፍ ለመገንዘብ እንደሚቻለው የፊውዳሉ ቡርጂዊዊ ሥርዓት በሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች በተለይም በጋዜጣ ላይ እንዳይወጡ ከከለከላቸው ነገሮች መካከል፤

—ስለ ተማሪዎች መረበሽ፣ ስለገበያ ውድነትና የኑሮ ውድነት፣ ስለመሬት ይዞታ፣ ስለሞሰፍና ስለ መሬት ግብር፣ ስለመጠጥ ቤቶችና ሴተኛ አይሪዎች ብዛት፣ ስለልማት መዋጮ ገንዘብ መባከን፣ ስለ ማዕድኖች፣ ስለ አድማ፣ ስለ ሃሽሽ፣ ስለ ቁማር መኪና

ዎች፣ ስለ አንበሳ አውቶብስ ማህበር፣ ስለ አዲስ አበባ ከተማ ነዋሪ የመታወቂያ ካርድ የሚሉና... ሌሎችም በአጠቃላይ ሃያ አራት የሆኑ ጉዳዮች ይገኙበታል።

ከዚህ መገንዘብ የምንችለው የፊውዳሉ ቡርጂዊዊ መደብ ብዝበዛውን የሚያጋልጡ፣ ጥቅሙን የሚነኩ፣ የሥርዓቱን አስከሬን ገፅታ የሚጠቁሙ ወዘተ... ሁኔታዎች ሁሉ በሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ላይ እንዳይወጡ ሲከላከል፣ በአንፃሩ ግን የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎችን የመደብ ጥቅሙን ለማራመድ ይጠቀሙባቸው እንደነበር ነው። በሌላም በኩል የሕዝብ የመብት ጥያቄ እንዳይነሳ የፊውዳሉ ቡርጂዊዊ መንግሥት የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች በዚህ አቅጣጫ ጆሮ ዳባ ልበስ እንዲሉ አስገድዶታቸው ነበር።

ባለፈው ሥርዓት ለሥርዓቱ የቆመ የሕዝብ መገናኛ ዘዴ የሥርዓቱን ገናናነትና የንጉሡ ነገሥቱን መለኮታዊነት በመስበክ ብቻ አልተወሰነም። ሕዝቡ እንዳያውቅ፣ እንዳይማር፣ እንዳይነቃ፣ አገሪቱ የሰበት ሺህ ዓመታት የነፃነት ታሪክ ያላት ናት በሚል ሽፋን በአጉል ኩራትና ድንቁርና እንዲጓዝ ተማጽኗል። የሕዝቡንም መደራጀት በሚመለከት እንደ እድርና ደቦ የመሳሰሉትን ካልሆነ የፖለቲካ ድርጅት የሚባል ግን ስሙም እንዳይጠራ ጥብቅ ቁጥጥር ይደረግ እንደነበር ይታወቃል።

ከ1953 የመፈንቅለ መንግሥት መከራ ወዲህ የመደራጀት ጥያቄ በጣም ሰላስ ፈራው በወቅቱ ይነሱ የነበሩትን የገበሬ፣ የወዛደሩና የምሑሩ ለመጽኑ «ውጉዝ ወር ኩስ» በማለት በመገናኛ ዘዴዎች ሲያወግዝ፣ ሕዝቡንም በማሳሳት በአገሪቱ አንድነት ላይ የመጣ የውጭ እጅ ያለበት ነው እያለ የተማሪዎችን ንቅናቄ ያጥላል ነበር። ከዚህም ባሻገር ንጉሡ ለአገሪቱ ዕድገት የሚያደርጉትን «ጥረት» ለማደናቀፍ የተደረገ ሢራ በማስመስል ተማሪዎች የሚረብሹት ፈተና ሲቃረብ ነው፣ ጥጋብ ነው፣ ባለጊዎች ናቸው በማለት የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ሕዝቡን እያሳሳቱ ማደናቀርን ተያይዘውት ነበር።

ምንም እንኳን በመሠረቱ አብዛኞቹ በሕ

ዝብ መገናኛ ዘዴዎች ውስጥ ይሠሩ የነበሩ ሠራተኞች፣ በፊውዳሉ ሥርዓት የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ከተዋቀሩበት ዓላማ አንፃር፣ የፊውዳሉ ቡርጂዊዊ መደብ ፖለቲካ፣ የኢኮኖሚ ፖሊሲና አድጋሪ ርዕዮተዓለም በስፋት በሕዝቡ መሃከል እንዲያሰራው ቢገደዱም፣ አልፎ አልፎ በቁጥር በጣም አነስተኛ የሆኑ ተራማጅ አስተሳሰብ የነበራቸው (ለምሳሌ አንዳንድ ጋዜጠኞች) በዚህ መስክ የተሰለፉ ሠራተኞች ባገኙት ቀዳዳ በመጠቀም ሥርዓቱን በተዘዋዋሪና ጎብዕ በሆነ መንገድ የሚቃወሙ እንደነበሩም አይዘነጋም። እርግጥ ቅዋሚያቸው የመደብ አመለካከት ያልነበረው ቢሆንም፣ በወቅቱ ከነበረው ሁኔታ አንፃር ሲታይ ለውጥ ፈላጊ በመሆኑ ተራማጅ አቋም እንደነበረው አያከራክርም።

በአጠቃላይ ከላይ ለማሳየት እንደተዋከረው በቅድመ አብዮት ኢትዮጵያ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ለፊውዳሉ ቡርጂዊዊ መደብ የፖለቲካ መሣሪያ በመሆን ሲያገለግሉ ቆይተዋል። ይህም ሁኔታ አብዮቱ ከፈነዳ በኋላም እስከ ሰኔ 1966፣ የጦር ኃይሎች የፖሊስ ሠራዊትና የብሔራዊ ጦር አስተባባሪ ኮሚቴ እስከ ተቋቋመበትና የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎችን በቁጥጥር ስር እስከ አደረገበት ጊዜ ድረስ ቀጥሎ እንደነበር ይታወቃል።

በኢትዮጵያ ውስጥ ሕዝባዊ እንቅስቃሴ ውስጥ ለየሰደደ መጥቶ በየካቲት 1966 ተማሪዎች፣ መምህራን፣ ታክሲ ነጂዎች ወዘተ... በተንቀሳቀሱበት ጊዜ ሁኔታው እንዳይዛመት በመፍራት በዜና ማሠራጫዎች የሚገለጽ አንድም ነገር አልነበረም። በወቅቱ የሚተላለፉ መልዕክቶች ቢኖሩ ከተለያዩ መንግሥታዊ ድርጅቶች የሚሰጡ መግለጫዎች «የውጭ እጅ ያለባቸው አንዳንድ ወርበሎች በሕዝብ ደህንነትና ንብረት ላይ ጉዳት ማድረጋቸውን» የሚገልጹ ህተታዎችና ይህን «በመቃወም» ከዕድርና ከሰፈር የሚሰጡ የድጋፍ አስተያየቶች ነበሩ። ሰፊው ሕዝብ በአብዮታዊ ወኔ የአድጋሪ

ውን አገዛዝ እውታሮች በግናጋት ላይ በነበረበት ጊዜ በጋዜጣና በሬድዮ ይተላለፍ የነበረው የንጉሡ ጉብኝት፣ የሕገ መንግሥት መሻሻል መፈቀድ ታሪካዊ ስለመሆኑና፣ በተደረገው የደመወዝ ጭማሪ የወታደሩ ክፍል መደሰቱ ወዘተ... የመሳሰሉ ዜናዎች ነበሩ። በአብዮቱ ሂደት የሰፊው ሕዝብ እንቅስቃሴ አይሉ የኃይል ሚዛኑ ወደ ሕዝቡ ሲያደላ የገዢው መደብም መግዛት አቅጥሮ ሲገነዳገድ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎችም የሚያስተላልፉት መልእክት ሕዝባዊ መልክ እየያዘ መጣ።

የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች በድህረ አብዮት ኢትዮጵያ

አብዮታችን በ1966 በግብታዊነት ሲፈነዳ የነበረው ውሱን የድርጅትና የቴክኒክ መሠረት እንዲሁም በጣም ያነሰ የሰለጠነ የሰው ኃይል እንዳለ ስለነበር ከተጽእኖው ለመላቀቅ ጊዜን የሚጠይቅ ቢሆንም፣ ሰፊው ሕዝብ ለአዲሱ ሥርዓት እውን መሆን እንዲቆምና ያሮጌውን ሥርዓት የግፈራርስ ተግባሩን በሁሉም መስክ እንዲያከናውን የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ዓይነተኛ ሚና ተጫውተዋል።

በአንድ ወቅት በተከሰቱት ልዩ ልዩ የፖለቲካ መስመር አራማጅ ቡድኖች ሳቢያ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎችም የዚሁ ጽዋ ቀጣሪ ቢሆኑም፣ አብዮታዊው መንግሥት የሕዝቡን አስተሳሰብ ለመለወጥና አብዮቱን ለማራመድ ግንባር ቀደም ትኩረት ከሰጠባቸው መስኮች አንዱ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች በመሆናቸው በጋራ የመቀሰቀስ፣ የማደራጀትና የማስተማር ተግባራቸውን ያለማሰለስ ለመወጣት ሞክረዋል። ባለፉት የትግልና የድል ዓመታት የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች አብዮታዊው መንግሥት ያወጣቸውን መመሪያዎችና አዋጆች በተግባር እንዲተረጉሙ ሕዝቡን ቀስቅሰዋል።

በድህረ አብዮት ኢትዮጵያ ቀደም ካለ ጊዜ ጀምሮ በሕዝቡ አእምሮ ውስጥ ሰርጸ

የነበረውን ንጉሡ መለኮታዊነት እንዳለው አርጎ የመመልከቱን ሁኔታ ለመቀየር የዜና ማሠራጫዎች የበኩላቸውን ጥረት አድርገዋል። ንጉሡ ከሥልጣን ሊወርድ ዋዜማ የወሎን ረሀብ ከንጉሣውያን ቤተሰብ ኑሮ ጋር በማነጻጸር በተለይ የኢትዮጵያ ቴሌቪዥን ያቀረበው መልዕክት በማግሥቱ የንጉሡ መውረድ እንደተአምር እንዳይቆጠር ከፍተኛ አስተዋጽኦ ነበረው ማለት ይቻላል።

መሬት ላራሹ ሲታወጅ፣ ዕድገት በጎብረት ሲዘመት፣ ታላላቅ የኢኮኖሚ ተቋሞች በመንግሥት ሲወረሱ፣ የከተማ ቦታና ትርፍ ቤት የመንግሥት ሲሆን፣ የእናት አገር ጥሪ ሲደረግ፣ በየወቅቱ ሕዝባዊ ድርጅቶችን በአገር አቀፍ ደረጃ ለማዋቀርና ለማጠናከር በተደረገው ትግል፣ በብሔራዊ የመሠረተ ትምህርት ዘመቻ ወዘተ... ሕዝቡ ለሥራ፣ ለምርት እድገት፣ ለትግልና ለትምህርት ታጥቆ እንዲነሳ በማነቃነቅ፣ የማሌን ርዕዮተዓለም በማሰራጨት፣ በሕዝብ ውስጥ የሶሻሊስት አርበኝነትና የወዝአዶራዊ ዓለምአቀፋዊነት ስሜት እንዲሰርጽ በማድረግ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች እጅግ ከፍተኛ የሆነ ሚና ተጫውተዋል።

ይህም ሆኖ እስከ ኢሠፓክኮ መከለት ድረስ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች በተለይም የማሌን ርዕዮተዓለም ለማሠራጨት የሚያደርጉት ጥረት ፈር የያዘ አልነበረም።

ኢሠፓክኮ የሠርቶ አደሩን ፓርቲ ለመመስረት ማከናወን ከሚገባው ተግባሮች አንዱ የማርክሲዝም ሌኒኒዝምን ርዕዮተዓለም በሰፊው ሕዝብ አእምሮ እንዲሰርጽ ማድረግ ነው። ይህንን በማስመልከት የኢትዮጵያ ሠርቶአዶሮችን ፓርቲ ለማቋቋም የወጣው አዋጅ ቁጥር 174/1971 ምዕራፍ 1 አንቀጽ 6—ለ « በጥናትና በውይይት ክበቦች፣ በመንግሥታዊና በሕዝባዊ ድርጅቶች እንዲሁም በዜና ማሠራጫ ዘዴዎች አማካይነት ያልተከለሰ የማርክሲዝም ሌኒኒዝም ርዕዮተዓለም በሰፊው ሕዝብ ሕሊና ውስጥ እንዲሠረዝ ያደርጋል። » ይላል። አንድ የፖለቲካ ድርጅት የራሱን አስተሳሰብ በሕዝብ መካከል ለማሠራጨት የራሱ

ልሣንና መዕረፋት፣ ሌሎችም ዘዴዎች ይኖሩታል። ይሁንና ኢትዮጵያን በመሰለች በትምህርት ኋላቀር በሆነች አገር ከድርጅቱ በሚወጡ ጽሑፎች አማካይነት ብቻ ሕዝቡን ለማደራጀት የሚደረገው ጥረት የተፈለገውን ያህል ውጤት ሊኖረው አይችልም። ስለሆነም በተለይ የሬዲዮ መልእክት ከአንድ ማዕከል ተነስቶ ጋራ ሽንተረር ሳይወሰነው ወደ ገጠሩ ዘልቆ ሊገባ ስለሚችል ይህን ዓይነተኛ መሣሪያ ለድርጅቱ ዓላማ በሚገባ ለመጠቀም መቻል የግድ ይሆናል። አንድ የፖለቲካ ድርጅት የመገናኛ ዘዴዎችን መጠቀም አለበት ሲባል ተቋሞችን በድርጅትም ሆነ በሰው ኃይል በማጠናከር ርዕዮተዓለማዊና ፖለቲካዊ አመራር በመስጠት ለዓላማው ማሰላፍ መቻል አለበት ማለት ነው። በመሆኑም ኢሠፓክኮ ከተቋቋመበት ጊዜ አንስቶ መገናኛ ዘዴዎችን በአግባቡ ለመጠቀምና ማስተማሪያ ለማድረግ ከፍተኛ ትኩረት ሰጥቷቸዋል። በመስጠትም ላይ ይገኛል።

በዚህም መሠረት የኢሠፓክኮ ማዕከላዊ ኮሚቴ ሁለተኛ መደበኛ ስብሰባ ባሳለፈው ውሳኔ « ማርክሲዝም ሌኒኒዝምን ለማሰራጨትና የመደብ ትግሉን ለማራመድ ፊደሉ፣ ቴሌቪዥንና ጋዜጦች ወዘተ... ማለትም የሕዝቡ የዜና ማሠራጫ ዘዴዎች ዓይነተኛ መድረክ እንደመሆናቸው ጥሮግ ራማቸው የተያያዘውን የመደብ ትግል ለማፋፋት፣ የኢኮኖሚ ግንባታውን በተለይም የምርት ግንኙነቱን ለውጥ ለማፋጠን፣ የሠርቶ አደሩን ሕዝብ ምርታማነት ለማሳደግና የአድህሮት ኃይላትን ፀረ አብዮት ጥሮፓጋንዳ ለማክሸፍ በሚያስችል ይዘት ተጠናክሮ እንዲቀየር » በማለት ለመገናኛ ዘዴዎች ከፍተኛ ትኩረት የሰጠ መሆኑን አብራርቷል።

ይሁንና ኢሠፓክኮ የፓርቲን አሠራር በመለማመድ ላይ የሚገኝ የፖለቲካ ድርጅት እንጂ የማሌ ፓርቲ ባለመሆኑ በሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች አያያዝና አጠቃቀም

አንፃር ድክመቶች መከሰታቸው አልቀረመ። እርግጥ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ቀላል መሣሪያ አይደሉም፤ ተግባራቸው፣ አሠራራቸው፣ እንቅስቃሴያቸው ወዘተ... ውስብስብ ነው። የተጠናከረ ድርጅት፣ በርእዮተዓለምና በሙያ የዳበረ፣ ታማኝነቱ የማያጠያይቅ የሰው ኃይል ይሻሉ፣ ከዚህ በስተጀርባ የገንዘብ አቅም፣ በቂ ባጀትና በዕቅድ ላይ የተመሠረተ የሥራ እንቅሥቃሴ፣ ሳይንሳዊ ፈር የሚከተል አሠራርንና የመሳሰሉትን መገናኛ ይጠይቃሉ። እነዚህ ሁኔታዎች ከነባራዊ እውነታው ጋር በቅርብ የተያያዙ በመሆናቸው ከጊዜው አቅማችን በላይ ሁነው ሊታዩ ቢችሉም ጥረቶች ግን መደረጋቸው አልቀረም።

ማሌ ሳይንሳዊ የተግባር መመሪያ እንደመሆኑ፣ አብዮታውያንና ሰፊው ሠርቶአዶር ሕዝብ ይሄንን ሳይንስ መመሪያው በማድረግ አሮጌውን ሥርዓት አፈራርሰው አዲሱን ኅብረተሰብ ይገነቡበታል። የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች አያያዛችንና አጠቃቀማችን ከዚህ ግብ አንፃር፣ ማለትም የማሌን ሳይንስ በአጠቃላይ ለአብዮቱ ወገኖች ከማስጨበጥና የተግባራቸው መመሪያ ከማድረግ አኳያ መታየትና መገምገም ይኖርበታል። በኢሠፓክኮ ማዕከላዊ ኮሚቴም ሶስተኛና አራተኛ መደበኛ ስብሰባዎች ላይ በቀረቡት የግምገማ ሪፖርቶች እንደተመለከተው በዚህ አንፃር ከፍተኛ ጥረት የተደረገና ከንውኖቹም በቀላሉ የማይገመቱ ቢሆንም ደካማ ጐኖችም ተጠቁመዋል።

በሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች የሚሠሩ ሠራተኞች መመሪያችን የሆነውን የወዝ አደሩን ርዕዮተዓለም ምን ያህል ጨብጠዋል? ምን ያህልስ ተረድተዋል? የገንዘቢያቸው ደረጃ እስከምን ድረስ ነው? ይህ የመጀመሪያው ጥያቄ ሲሆን፣ በትክክል ለመመለስ ግን አስቸጋሪነት አለው። ይሁንና የርዕዮተዓለም መጻሕፍትና ጽሑፎች ሥርጭትን፣ በውይይት ክበቦች የሚደረገውን ተሳትፎ በአጠቃላይ የአብዮቱ ወገኖች ርዕዮተዓ

ለሙን ለማወቅ፡ ለመረዳትና ለመገንዘብ ከሚያሳዩት ፍላጎትና ዝንባሌ አኳያ ለጥያቄው መልስ ለመፈለግ ይቻላል። ዛሬ አብዮታችን ከደረሰበት የዕድገት ደረጃ እንፃፅር አጠቃላይ ሁኔታው የሚያበረታታ ቢሆንም፡ የሚገባውንና የምንፈልገውን ያህል አለመሆኑ ግልጽ ነው። ቀደም ብሎ ከነበረው ሁኔታ ጋር ሲተያይ የመቀዝቀዝ፣ ቸል የማለት፣ የመዳከምና የመሳሰሉት አዝማሚያዎች መኖራቸው ለብዙዎች ግልጽ ነው።

ከርዕዮተዓለም ግንዛቤ ባሻገር የተግባራዊነት ወይም ለርዕዮተዓለሙ ተገዥ የመሆን ጉዳይ አለ። የተግባር መመሪያ መሆኑ ከዚህ አንፃር የመገምገም ነውና። በዕለት ተለት የሥራችን እንቅስቃሴ ውስጥ ርዕዮተዓለሙ ምን ያህል ይንጸባረቃል? ምን ያህል ሥራ ላይ እናውለዋለን? በሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች የርዕዮተዓለም ሥርዓትን በሚመለከት ይህ ወሳኝ ጥያቄ ነው።

ፕሮፓጋንዳና ቅስቀሳ የርዕዮተዓለም ማከናወኛ ዘዴዎች እንደመሆናቸው ግምገማው ከዚህም አንፃር ሊታይ ይገባል። በዚህ በኩል ድክመቶች ከተጨባጭና ከአካባቢ ሁኔታዎች ጋር አለመገናኘብና አጠቃላይ መሆን፣ ችግሮችና ምንጫቸውን በደንብ ባለመረዳት ጸረ አብዮት እንቅስቃሴዎች በሚያንሰራሩበት ጊዜ በአፋጣኝ ለመታዘት አለመቻሉ ከድክመቶቹ መካከል ሊጠቀሱ የሚገባቸው ናቸው።

የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች በሁሉም ነገሮች ውስጥ የሚገቡ፣ የማይዳሰሱት የማይነኩት መስክ ቢኖር እጅግ በጣም ውስን ነው። በአንፃሩም የርዕዮተዓለም ማሠራጫና የፕሮፓጋንዳና ቅስቀሳ ሥራ ዓይነቶች መግሪያ የመሆናቸውን ያህል፣ ከላይ በአጭሩ የተጠቀሙት ደካማ ጉኖች ከእነዚህ ይዞታና አጠቃቀም ድክመት የመነጨ መሆናቸው የማያጠራጥር ነው።

እርግጥ የሰው ኃይል ጉዳይ አለ ፤ ይህ

ደግሞ በቀላሉ የሚታይ ሳይሆን ወሳኝነትም ያለው አቢይ ጉዳይ ነው። የሰው ኃይል ስንል ሐቀኛ ማርክሲስት ባለሙያዎች፣ በርዕዮተዓለሙ በሚገባ የታጠቁና ጠንካራ የሙያ መሠረት ያላቸው፣ እንደዚሁም የበለጸገ ልምድ ያላቸው ማለታችን ነው። የድርጅታችን በእንደዚህ ዓይነት ሰዎች በሚገባ አለመሟላት፣ ተገቢውንና የተጠናከረ አመራር ለመስጠት ያለመቻል የችግራችን ምንጮች ናቸው። በሌላ በኩል በአፈጻጸም ረገድ ቀደም ካለ ጊዜ ጀምሮ ሲተላለፉ የመጡትና የወረሰናቸው ችግሮች የሚፈልቁት ከዚሁ በማሌ ሳይንስ በሚገባ ከታጠቁና በሙያና በልምድ ከዳበሩ አብዮታውያን በበቂ አለመገኘት ነው ቢባል ከዕውነት ብዙ መራቅ አይሆንም።

ከሰው ኃይል ጋር የተያያዙ ሌሎችም ችግሮች መኖራቸው አያጠራጥርም። የአሠራር ችግሮች መንስኤዎች በአብዛኛው ከሳይንሳዊ አሠራር ልምድ ማነስ የሚፈልቁ ሲሆን፣ ከሌላም አንፃር ሊታዩ ይችላሉ። በሰዎች መካከል የሚፈጠሩት ግንኙነቶች በአመራርም ሆነ በአፈጻጸም በኩል ችግሮችን ወይም ቀና ሁኔታዎችን መፍጠር ይችላሉ። ባለው አቅም፣ ባለው የሰውና የማቴሪያል ኃይል የሚገባውን ያህል ተሠርቷል ወይስ አልተሠራም? በማለት ለሚቀርበው ጥያቄ እነዚህ የአሠራርና የግንኙነት ችግሮች እንደዓቢይ ምክንያት ሆነው ሊቀርቡ ይችላሉ።

የመገናኛ ዘዴዎችን ለማጠናከር አስፈላጊ የሚሆነው የሰለጠነ የሰው ኃይል ብቻ አይደለም። ዓለም በደረሰችበት የቴክኖሎጂ ደረጃ ዘመናዊ መሣሪያዎች ያስፈልጋሉ። ስለዚህ የመገናኛ መሣሪያዎችን የቴክኒክ ደረጃ ከፍ ማድረግ የጠላቶቻችንን ፕሮፓጋንዳ ለመዋጋት ከሚያስፈልጉ ቅድመ ዝግጅቶች አንዱ ነው።

በፕሮግራም ስርዓትም በኩል ቢሆን ገና ብዙ መሠራት ይኖርበታል። ኢትዮጵያ የብዙ ብሔረሰቦች አገር ስለሆነች ለእ

ያንዳንዱ አካባቢ በቋንቋውና በባህሉ የሚተላለፍ ፕሮግራም መዘጋጀት አለበት። ለዚህም መገናኛ ዘዴዎችን በተለ ፊደላዊና ቴሌቪዥንን በየአካባቢው ለማዳረስ ተግባራዊ እርምጃ መውሰድ ጊዜ ሊሰጠው አይገባም። በተለይ በጠረፉ አካባቢ ከውጭ ያለው ፕሮፓጋንዳ ቀላል ባለመሆኑ ይህንን ለማዋጋት መገናኛ ዘዴዎችን በጥራትም ሆነ በመጠን ማጠናከርን ይጠይቃል።

የመገናኛ ዘዴዎች ዕድገትና ጥንካሬ በዓለም ላይ ከሚታየው ተጨባጭ ሁኔታ አኳያ የሚታይ ነው። በአጠቃላይ በዓለም ላይ ከሚታየው የፕሮፓጋንዳ ስርዓትና በተለይ አብዮታዊት ኢትዮጵያ ካለችበት ሁኔታ አኳያ የመገናኛ ዘዴዎች ሊኖራቸው የሚገባው ቅንጅት ከአንድ የኮሚኒስት ፓርቲ ጋር ሊኖራቸው ከሚገባው የአሠራር ግንኙነት አኳያ እንደገና መገምገምና መራየት ያለበት ነው።

በሶሻሊስት አገሮች እንደማንኛውም የሙያ ዘርፍ በመገናኛ ዘዴዎች ላይ ቁጥጥር የሚደረገው በሙያ የሠለጠኑ ብቁ የፓርቲ አባላትን በሥራው በቀጥታ በማሠማራት ነው። ለሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች፣ ለፓርቲ ማተሚያ ቤቶችና አስፈላጊውን ማቴሪያል ለሚያቀርቡ ድርጅቶች አመራር የሚሰጥና የሚቆጣጠር ፓርቲው ነው። በሶሻሊስት አገሮች በሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ውስጥ የሚሠሩ ባለሙያተኞችን አስልጥነው የሚያወጡ የማስልጠኛ ተቋማት በየደረጃው ያሉት ውስጥ ይገኛሉ። በአጠቃላይ ከሶሻሊስት አገሮች ልምድ እንደምንገነዘበው ፓርቲዎቹ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎችን አሠራር የሚመሩትና የሚቆጣጠሩት በአባሎቻቸው አማካይነት ሲሆን፣ አመራሩና ቁጥጥሩም የሠመረ እንዲሆን በዚህ መስክ የተሠማሩትን ሰዎች የርእዮተዓለም ጥራትና የሙያ ብቃታቸውን በየጊዜው ማሻሻላቸውን፣ ለፓርቲው መስመር ያላቸው ታማኝነት የማያጠራጥር መሆኑን ያረጋግጣሉ። በሶሻሊስት አገሮች የመገናኛ ዘዴዎች ካላ

ቸው የዕለት ተዕለት ሥራ አኳያ ፓርቲዎቹ የሚያደርጉት ክትትል ቀጥተኛና ዕለታዊ እንደሆነ እንገነዘባለን።

በአብዮት ሂደት ውስጥ ሕዝብን አስተምሮና አንቅቶ ለሶሻሊስት ግንባታ ለማዘጋጀት ዓይነተኛው ዘዴ በሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች መጠቀም ነው። ሌኒን ይህን አስመልክቶ ሲጽፍ «... የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ኋላቀር የሆኑ አሠራሮችን ለማስቀረትና፣ የሥራ ወኔን፣ የሥራ ዲስፕሊንና ድርጅታዊ ጥንካሬን ከፍ ለማድረግ ዓይነተኛ መሣሪያ ሁነው ማገልገል አለባቸው። »²⁶ ብሎ ነበር።

በሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች መጠቀም ሲባል አጠቃላይና ዝርዝር መመሪያ በመስጠት የመመሪያውን ተግባራዊነት ዕለት በዕለት መቆጣጠርና ስህተቶችን ማረም፣ ለዚህም መሳካት በቀጥታ በሥራው የሚሳተፉ በሙያው የሠለጠኑና ለአብዮቱ ታማኝ የሆኑ ካድሬዎችን ማፍራት፣ ማስማራትና አመራር መስጠት ማለት ነው። ከዚህ አንፃር የሶሻሊስት አገሮች ልምድ ሲገመገም በፓርቲዎቹና በሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች መካከል ያለው ግንኙነት ከሌሎች የሥራ ዘርፎች ይበልጥ የተቀራረበና ይበልጥም ቀጥተኛ የሆነ ግንኙነት ነው። ስለሆነም ፓርቲዎቹ በአባሎቻቸውና በአጠቃላይ ፖሊሲያቸው አማካይነት ከሚሰጡት አመራር በተጨማሪ፣ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎችን ልዩ ባሕሪ ማለትም ቀጥተኛ የሆነ፣ የተፋጠነና የማያቋርጥ ቅርብ ክትትልን የሚጠይቁ መሆናቸውን በመገንዘብ፣ የዕለት በዕለት ቁጥጥር በማድረግ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች የፓርቲዎቹን ዓላማ ለማሳካት የቆሙ መሆናቸውን እንደሚያረጋግጡ ለመገንዘብ ይቻላል።

ማጠቃለያ፡

በሶሻሊዝምና በኢምፔሪያሊዝም መካከል በሚካሄደው ረዥምና ውስብስብ ትግል የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ዋነኛ መሣሪያ

መሆናቸው ዛሬ በሁለቱም ጎራዎች ዘንድ አጠቃላይ ግንዛቤ ያገኘ ጉዳይ ነው። ቃላት ከመድፎች የበለጠ ይጭሃሉ የሚለው አባ ባል ከማናቸውም ጊዜ የበለጠ ዛሬ እውነትነቱ በመረጋገጡ ዳር ድንበርንና የቋንቋ ልዩነትን ዘልሎ የሚንገነገረው የመደብ ትግል የሰዎችን አስተሳሰብ ለማግኘትና ዘላቂ ድልን ለመቀዳጀት ከፍተኛውን ትኩረት የሰጠው ለሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ሆኖ እናገኘዋለን።

የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች የማይዳስሱት፣ የማይነኩት፣ የማይገቡበትና የማይጠቅሱት ነገር ቢኖር እጅግ በጣም ጥቂት መሆን አለበት። በእትም፣ በሬዲዮ፣ በቴሌቪዥን፣ በስዕል፣ በቅርጽቅርጽና በመሳሰሉት ምን የማይተላለፍ ይኖራል? የኪነጥበብ ልዩ ልዩ ገፅታዎች፣ የዕውቀት ልዩ ልዩ ክፍሎች፣ የሰው አስተሳሰቦችና አመለካከቶች፣ ዝንባሌዎችና እምነቶች በተለያዩ መልኮችና ቅርጾች በእነዚህ መሣሪያዎች ይተላለፋሉ። ከተራና ወቅታዊ ዜናዎች እስከ ረቂቅ ፍልስፍናዎች፣ ከግልፅና ተጨባጭ ቅስቀሳ እስከ ውስብስብ የኪነጥበብ ማጠቃለያዎች፣ ሁሉም በእነዚህ ዘዴዎች ይሰራጫሉ። ይዳረሳሉ። እነዚህ ሁሉ በመደብ በተከፋፈለ ኅብረተሰብ የመደብ ጥቅምና አመለካከትን የሚያንጸባርቁ እንደመሆናቸው በዛሬው ወቅት በመጠጣጠፍ ላይ ላለው የርዕዮተ ዓለም ትግል ምርጥ መሳሪያ ሆነው ይቀርባሉ። የሳይንስና የቴክኖሎጂ ግስጋሴ በእነዚህ መስኮች እጅግ ከፍተኛና ውጤታማ በመሆኑ ኃይላቸውም በተፋጠነ መንገድ እያደገ በመምጣት ላይ ነው። በርዕዮተ ዓለም ትግል የተፈላጊነታቸውና የወላጅነታቸው ምንጭ ይህ ነው ለማለት ይቻላል።

ዛሬ ተፋጠኖ በሚገኙት ሁለት ተጻራሪ ሥርዓተ ማኅበሮች መካከል በሚደረገው ውስብስብ ፍልሚያ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች የላቀ ሚናና ወላጅነት ከእነዚህ ከላይ ከተመለከቱት ሁለት ባሕርያት የሚ

መነጩ ናቸው። በሁለቱም ጎራዎች ውስጥ በተሰበሰቡት በእያንዳንዱ አገርና አካባቢ ትግሉን በሚገባ ለማካሄድና በአሸናፊነትም ለመውጣት አሊያም ላለመበለጥ በሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ላይ ከፍተኛ ቁሳዊና የሰው ኃይል ይመደባል። በቀጥታና በተዘዋዋሪ መንገድ በዚህ መስክ ላይ የሚፈሰው ሀብትና የሚደረገው ጥረት በትክክል ይሄን ያህል ነው ለማለት እጅግ በጣም አስቸጋሪ ነው።

በኢምፔሪያሊዝም የበላይነት የሚመራው የአድጎሮት ጎራ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎችን የሚጠቀመው የብዝሃነትና የጭቆና ሥርዓቱን ዕድሜ ለማራዘም፣ አድጋሪውንና ወቅቱ ያለፈበትን ሥርዓት ዘላለማዊ ባሕርይ እንደአለው፣ ለሰው ልጅ ተስማሚ እንደሆነ አድርጎ አሸምንሙና በማቅረብ፣ ከፍተኛ ፀረ ኮሚኒስት የሆነ የማስመለልና የቅጥፈት ፕሮፓጋንዳ በመንዛት ነው።

በሶሻሊስት ጎራ ውስጥ የተሰበሰቡት አገሮችና ተራማጅ ኃይላትም የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎችን ከፍተኛ ሚና ጠንቅቀው ያውቃሉ። የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች ሳይንሳዊ ውን አመለካከትና አስተሳሰብ መቅረጫ ዓይነተኛ መሳሪያ መሆናቸውን ደህና አድርገው በመገንዘባቸው ከፍተኛ ትኩረት ይሰጧቸዋል። ኢምፔሪያሊዝምንና የአድጎሮትን የውሸት ፕሮፓጋንዳ ለመምታትና የሰፊውን ሠርቶአደር ሕዝብ ማኅበራዊ ንቃተህሊና ለማዳበርና የአዲሱን ኅብረተሰብ ግንባታ ለማራመድ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች አማራጭ የሌላቸው መሣሪያ መሆናቸውን ደህና አድርገው የተገነዘቡ በመሆናቸው በቀጥታ በፓርቲው ቁጥጥር ስር ሆነው ተግባራቸውን ያከናውናሉ። በሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች በኃላፊነት ሥራ ላይ የተመደቡት በአብዛኛው የፓርቲው የማዕከላዊ ኮሚቴ አባላት ሲሆኑ፣ ሠራተኞቹም በርዕዮተ ዓለምና በሙያ የላቀ ችሎታ ያላቸው የፓርቲው አባላት ወይም ለርዕዮተ ዓለሙ ታማኝነታቸው የማያጠራጥር ሰዎች ናቸው።

በኢትዮጵያ ለብዮት ሂደት ውስጥ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች በኢምፔሪያሊዝም አቀነባባሪነት የተካሄደብንን የውስጥ ቡርቦራና የውጭ ወረራ፣ የተነዛብንን የቅስቀሳና የፕሮፓጋንዳ ውዥንብር በመቋቋምና በመምታት እንደዚሁም የአዲሱ ኅብረተሰብ መመሪያ የሆነውን የማሌን ርዕዮተ ዓለም በማሰራጨት በቀላሉ የማይገመት አስተዋዕሉ አድርገዋል። የማሌ ፓርቲ አለመኖርና የአንድ ጠንካራ ማዕከል መጥፋት ባለከተለው የቡድኖች ሽኩቻ ተፈጥሮ የነበረው ችግር በኢሠፓኦክ መከሰት የተቃለለ ቢሆንም፣ ዛሬም ቢሆን ድክመቶች መንጸባረቃቸው አልቀረም። በምንከተለው ሳይንሳዊ ርዕዮተ ዓለም በሚገባ የታጠቁ፣ በሙያቸው የዳበሩ ለብቸኛው የፖለቲካ ድርጅታችን ታማኝነታቸው የማያወላውል ሰዎች ለማግኘት አሁንም ችግር ያለ መሆኑ አያጠራጥርም። የፓርቲ አሠራር ልምድ ግንብ፣ የእነዚህን መሳሪያዎች ወላጅ ሚና በሚገባ ተገንዝቦ በሰውና በቁሳቁስ አስፈላጊውን ሁሉ በወቅቱ የማሟላት ችግር ከውጤት አንጻር ሲገመገም የሚንጸባረቅ ሐቅ ነው።

ባለፉት ሁለት ዓመታት ተኩል ያህል ጊዜ ኢሠፓኦክ ማዕከላዊነት ባለው መንገድ የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎችን ባልተከለሰ የማሌ ፍልስፍናና ለሠርቶአደሩ ፓርቲ ምስረታ አገልግሎት ለማዋል ያደረገው

ጥረት አበረታችና ገንቢ ቢሆንም፣ ከላይ እንደተመለከተው ደካማ ጉኖችም ታይተዋል። እስከአሁን ያለፍንበት የማሌ ፓርቲ አሠራርን በመለማመድ ስለሆነ ድክመቶቹ የሚጠበቁ እንጂ አዲስ ነገር ባይሆኑም፣ የኢትዮጵያ ሠርቶአደሮች ፓርቲ ህልውና እየተቃረበ በመሄድ ላይ እንደመሆኑ መጠን በዚህ በኩል ያለን አመለካከትና ይዞታ ተሻሽሎ ከማሌ ፓርቲዎች ልምድ ጋር እንዲገናዘብ ያስፈልጋል።

የሕዝብ መገናኛ ዘዴዎች የሰዎችን አመለካከትና አስተሳሰብ በመቅረብ፣ በማንፅ በማረቅ፣ በማባዛት ወዘተ... በኩል ያላቸው ኃይል፣ ከሳይንስና ቴክኖሎጂ ዕድገት ጋር በቅርብ የተዛመደ ከመሆኑ የሚመነጭ ስለሆነ፣ በተገቢው የሰለጠነ የሰው ኃይል፣ በመሳሪያና በድርጅት በኩል ማጠናከርና በሚገባ መጠቀም፣ ከውስብስቡና ከረዥሙ የግንባታ ትግል በአሸናፊነት ለመወጣት ያስችላል። የአንጋፋዎቹ የማሌ ፓርቲዎች ልምድ ይሄንኑ ሐቅ ቁልጭ አድርጎ የሚያስገነዝብ እንደመሆኑ እኛም የማሌን ንድፈ ሃሳብ ከተጨባጭ የአገራችንና የአብዮታችን ሁኔታዎች ጋር እያገናዘብን በፓርቲው ምስረታ ረገድ በእነዚህ ዘዴዎች በሚገባ በመጠቀም፣ የአዲሱን በፍትሕና በወል ብልፅግና ላይ የተመሠረተውን ኅብረተሰብ ግንባታ ማፋጠን የታሪክ ግዴታችን ይሆናል።

የግርጌ ግስታወካ

1. "Many Voices, One World", in Communication and society Today and Tomorrow (Kogan Page, London (unipub, Newyork) UNESCO, Paris, 1980), p. 57.
2. Gyorgy Aczel, *The Responsibility of The mass media, The New Hungarian quarterly*; Vol. 22, No. 84, 1981, p. 15,
3. "Many Voices, One World," p. XIII.
4. *Ibid.*, p. 14.
5. Lucian W. Pye, *Communications and Political Development*, (New Jersey: Princeton University Press, 1967/, p. 128.
6. "Many Voices, One World", p. 18.

7. Carl J. Fredrick, *The Pathology of Politics*, (New York, n.p. 1972/, p. 176.
8. Georgii Arbatov, *The War of Ideas in Contemporary International Relations*, (Moscow: Prog. Pub., 1973), p. 27.
9. Sh. Rashidar, *International Seminar of Journalists in Tashkent, Mass Media and the Struggle for Peace and Social Progress*, (Moscow: Novosti Press Agency, 1980), p. 8.
10. V. Kortunov, *The Battle of Ideas in the Modern World*, (Moscow: Prog. Pub., 1979/, p. 9.
11. Georgi Arbatov, *The War of Ideas in Contemporary International Relations*, (Moscow: Prog. Pub., 1973/, p. 27.
12. *Ibid.*, p. 31.
13. *Ibid.*, p. 214.
14. Soviet Mass Media, Novosti Press Agency, 1979, pp. 33-36.
15. B. Pyadyshv, *The Military Industrial Complex of the USA*, (Moscow: Progress Publishers, 1977/, p. 103.
16. Alex Iaketes, *Public Opinion in Soviet Russia*, (Cambridge: Harvard University Press, 1951), p. 144.
17. V. I. Lenin, "Left-Wing" Communism, *An Infantile Disorder*, Quoted in Joseph Stalin, *Problems of Leninism*, (San Francisco, Ca: Proletarian Publishers/, p. 49.
18. Lucian W. Pye, *Communication and Political Development* (New Jersey: Princeton University Press, 1967), p. 13.
19. የዜና ግለሰብ ዘዴ በኢትዮጵያ ፡ እምስተኛ መጽሐፍ ፡ ግስታዊዎች ሚኒስቴር (አዲስ አበባ ፡ ንግድ ግተሚያ ቤት ፡ 1959) ፤ ገጽ 3
20. ከላይ ከተጠቀሰው ገጽ 6
21. » » ገጽ 7
22. » »
23. » » ገጽ 8
24. » » ገጽ 9
25. » » ገጽ 17
26. V.I. Lenin, *Coll. Works*, Vol. 30, p. 142.

Proudly brought to you by
www.binyamhik.wordpress.com

WWW.BINYAMHIK.WORDPRESS.COM

Proudly Brought to you
 34
www.binyamhik.wordpress.com

ኢ ነ ጥ በ ብ ና
 ር ዕ ዮ ተ ዓ ለ ም
 በ ኢ ት ዮ ጵ ያ
 አ ብ ዮ ት ሂ ደ ት

የዘመናችን ማኅበራዊ አብዮት በኅብረተሰብ የዕድገት ታሪክ ውስጥ መሠረታዊ የሥርዓተ ማኅበርን ለውጥ ያመለክታል። ይህ የሥርዓተ ማኅበር ለውጥ በኅብረተሰብ ዋና ዋና የኑሮ ፈርጆች ውስጥ በርዕዮተ ዓለም ፣ በፖለቲካ ፣ በኢኮኖሚ ፣ በማኅበራዊ ኑሮና በሕልናዊ ሕይወት ዘርፍ ዓበይት ለውጦች ያስከትላል። የኢትዮጵያ አብዮትም እነዚህን ሁለንተናዊ የአብዮት ባሕርያት ያቀፈና ማቀፍም የሚገባው ነው። በዚህ ጽሑፍ ውስጥ የኢትዮጵያ አብዮት በኢነጥብ መስክ ምን ለውጥ እንዳሳየ ፣ በአብዮቱ ሂደት ኢነጥብ የማሌ ርዕዮተዓለምን በማስፋፋት ረገድ ምን ሚና እንደተጫወተና ምንስ ሚና መጫወት እንዳለበት ለማመልከት ይሞክራል። ጠቅላላ ባለ መንገድ በዚህ መስክ ያለውን ጥንካሬና ድክመት በመዳሰስ ምን መደረግ እንዳለበት ይጠቁማል። ኢነጥብ ሳይንሳዊ ርዕዮተዓለምን በማስፋፋት ረገድ ያለውን ቦታ ለመረዳት መንደርደሪያ እንዲሆን ርዕዮተ ዓለምና ኢነጥብ ምን እንደሆኑ ፣ ያላቸውን ግንኙነትና ልዩነት በመጠኑም ቢሆን ለመዳሰስ ይሞክራል።

እንደሚታወቀው በማንኛውም ኅብረተሰብ ውስጥ በሰዎች መካከል ያለው ቁሳዊና ኢኮኖሚያዊ ግንኙነት የማኅበራዊ ዕድገት መሠረት ነው። ይሁንና ማኅበራዊ ዕድገትን በሚገባ ለመገንዘብ ስለ ኢኮኖሚ ሁኔታዎች ያለ ዕውቀት ብቻ በቂ አይሆንም። ከምርት እንቅስቃሴ በተጨማሪ ሰዎች የሕሊናዊ ሕይወት አላቸው። ሰዎች በተወሰኑ የፍልስፍና ፣ የፖለቲካ ፣ የሥነ ምግባር ፣ የስነ-ወበት ወዘተ. . . . ለመለካከቶችና በተወሰኑ ስነ ጥናድ ሐሳቦች ይመራሉ። እነዚህ አስተሳሰቦችና አመለካከቶች ማኅበራዊ ጸባይ ያላቸው እንደመሆናቸው በማኅበራዊ ንቃተ ሕልና ውስጥ የሚጠቃለሉ ናቸው።

ማኅበራዊ ንቃተ ሕልና የሚባለው የኅብረተሰብ ሕልናዊ ክስተት እንደመሆኑ የሰዎች አስተሳሰብ ፣ ንድፈሐሳብ ፣ አመለካከት